
ברסלב
דפוס מוהרא"ש
לְמוּד יוֹמִי
משניות
זהר
בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א
יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה
פרשת
ויקהל פקודי תשפ"ו
ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

שְׁקָלִים פֶּרֶק א

א. בְּאֶחָד בַּאֲדָר מַשְׁמִיעִין עַל הַשְּׁקָלִים וְעַל הַכִּלְאַיִם. בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בּוֹ קוֹרִין אֶת הַמְּגִלָּה בַּכְּרַכִּין, וּמְתַקְּנִין אֶת הַדְּרָכִים וְאֶת הָרְחוֹבוֹת וְאֶת מְקוָאוֹת הַמַּיִם, וְעוֹשִׂין כָּל צָרְכֵי הָרַבִּים, וּמְצַיְּנִין אֶת הַקְּבָרוֹת, וְיוֹצְאִין אַף־עַל הַכִּלְאַיִם: ב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ עוֹקְרִין וּמַשְׁלִיכִין לִפְנֵיהֶם. מִשֶּׁרַבּוּ עוֹבְרֵי עֲבֵרָה, הָיוּ עוֹקְרִין וּמַשְׁלִיכִין עַל הַדְּרָכִים, הִתְקִינוּ שֶׁיִּהוּ מַפְקִירִין כָּל הַשָּׂדֶה כֻּלָּהּ: ג. בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ, שֻׁלְחָנוֹת הָיוּ יוֹשְׁבִין בַּמְּדִינָה. בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה, יָשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ. מִשֶּׁיָּשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ, הִתְחִילוּ לְמַשְׁכֵּן. אֶת מִי מְמַשְׁכְּנִין - לְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים, גֵּרִים וַעֲבָדִים מְשֻׁחְרָרִים, אֲבָל לֹא נָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים. כָּל קָטָן שֶׁהִתְחִיל אָבִיו לְשָׁקֵל עַל יָדוֹ, שׁוּב אֵינוֹ פּוֹסֵק. וְאֵין מְמַשְׁכְּנִין אֶת הַכֹּהֲנִים מִפְּנֵי דַרְכֵי־שָׁלוֹם: ד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: הֵעִיד בֶּן בּוּכְרִי בְּיַבְנֶה, כָּל כֹּהֵן שֶׁשּׁוֹקֵל - אֵינוֹ חוֹטֵא. אָמַר לוֹ רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי: לֹא כִי, אֶלָּא כָּל כֹּהֵן שֶׁאֵינוֹ שׁוֹקֵל - חוֹטֵא, אֶלָּא שֶׁהַכֹּהֲנִים דּוֹרְשִׁים מִקְרָא זֶה לְעַצְמָן, (וַיִּקְרָא ו) "וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל". הוֹאִיל וְעָמַר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם־הַפָּנִים שֶׁלָּנוּ, הֵיאַךְ נֶאֱכָלִים: ה. אַף־עַל־פִּי שֶׁאָמְרוּ, אֵין מְמַשְׁכְּנִין נָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים, אִם שָׁקְלוּ - מְקַבְּלִין מִיָּדָן. הַנָּכְרִי וְהַכּוּתִי שֶׁשָּׁקְלוּ - אֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן. וְאֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן קִנֵּי זָבִין וְקִנֵּי זָבוֹת וְקִנֵּי יוֹלְדוֹת, וְחַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת. אֲבָל נְדָרִים וּנְדָבוֹת - מְקַבְּלִין מִיָּדָן. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁנִּדָּר וְנִדָּב - מְקַבְּלִין מִיָּדָן. כָּל שֶׁאֵין נִדָּר וְנִדָּב - אֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן. וְכֵן הוּא מְפֹרָשׁ עַל־יְדֵי עֶזְרָא, שֶׁנֶּאֱמַר: (עזרא ד) "לֹא לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ": ו. וְאֵלּוּ שֶׁחַיָּבִין בַּקָּלְבּוֹן, לְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים וְגֵרִים וַעֲבָדִים מְשֻׁחְרָרִים, אֲבָל לֹא כֹהֲנִים וְנָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים. הַשּׁוֹקֵל עַל־יְדֵי כֹהֵן, עַל־יְדֵי אִשָּׁה, עַל־יְדֵי עֶבֶד, עַל־יְדֵי קָטָן - פָּטוּר. וְאִם שָׁקַל עַל יָדוֹ וְעַל יַד חֲבֵרוֹ - חַיָּב בְּקָלְבּוֹן אֶחָד. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: שְׁנֵי קָלְבּוֹנוֹת. הַנּוֹתֵן סֶלַע וְנוֹטֵל שֶׁקֶל - חַיָּב שְׁנֵי קָלְבּוֹנוֹת: ז. הַשּׁוֹקֵל עַל־יְדֵי עָנִי, וְעַל־יְדֵי שְׁכֵנוֹ, וְעַל־יְדֵי בֶּן עִירוֹ - פָּטוּר. וְאִם הִלְוָם - חַיָּב. הָאַחִין וְהַשֻּׁתָּפִין שֶׁחַיָּבִין בַּקָּלְבּוֹן - פְּטוּרִין מִמַּעֲשַׂר בְּהֵמָה. וּכְשֶׁחַיָּבִין בְּמַעֲשַׂר בְּהֵמָה - פְּטוּרִין מִן הַקָּלְבּוֹן. וְכַמָּה הוּא קָלְבּוֹן? מָעָה כֶּסֶף. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: חֲצִי:

שְׁקָלִים פֶּרֶק ב

א. מְצָרְפִין שְׁקָלִים לְדַרְכּוֹנוֹת מִפְּנֵי מַשּׁוֹי הַדֶּרֶךְ. כְּשֵׁם שֶׁהָיוּ שׁוֹפָרוֹת בַּמִּקְדָּשׁ, כָּךְ הָיוּ שׁוֹפָרוֹת בַּמְּדִינָה. בְּנֵי הָעִיר שֶׁשָּׁלְחוּ אֶת שִׁקְלֵיהֶן וְנִגְנְבוּ אוֹ

שֶׁאָבְדוּ, אִם נִתְרְמָה הַתְּרוּמָה נִשְׁבָּעִין לַגִּזְבָּרִים. וְאִם לָאו - נִשְׁבָּעִין לִבְנֵי הָעִיר, וּבְנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתֶּיהָן. נִמְצְאוּ, אוֹ שֶׁהֶחֱזִירוּם הַגַּנָּבִים - אֵלּוּ וָאֵלּוּ שְׁקָלִים, וְאֵין עוֹלִין לָהֶן לִשְׁנָה הַבָּאָה: ב. הַנּוֹתֵן שְׁקָלוֹ לַחֲבֵרוֹ לִשְׁקֹל עַל יָדוֹ, וּשְׁקָלוֹ עַל־יְדֵי עַצְמוֹ, אִם נִתְרְמָה תְּרוּמָה - מָעַל. הַשּׁוֹקֵל שְׁקָלוֹ מִמְּעוֹת הֶקְדֵּשׁ, אִם נִתְרְמָה תְּרוּמָה וְקָרְבָה הַבְּהֵמָה - מָעַל. מִדְּמֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, מִדְּמֵי שְׁבִיעִית - יֹאכַל כְּנֶגְדָּן: ג. הַמְכַנֵּס מָעוֹת וְאָמַר: 'הֲרֵי אֵלּוּ לְשִׁקְלַי'. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מוֹתָּרִין נְדָבָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מוֹתָּרִין חֻלִּין. 'שֶׁאָבְיא מֵהֶן לְשִׁקְלַי' - שָׁוִין שֶׁמּוֹתָּרִין חֻלִּין. 'אֵלּוּ לְחַטָּאת' - שָׁוִין שֶׁהַמּוֹתָּר נְדָבָה. 'שֶׁאָבְיא מֵהֶן לְחַטָּאת' - שָׁוִין שֶׁהַמּוֹתָּר חֻלִּין: ד. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: מַה בֵּין שְׁקָלִים לְחַטָּאת. שְׁקָלִים יֵשׁ לָהֶם קְצָבָה, וְחַטָּאת אֵין לָהּ קְצָבָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף לִשְׁקָלִים אֵין לָהֶן קְצָבָה, שֶׁכְּשֶׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹלָה, הָיוּ שׁוֹקְלִים דַּרְכּוֹנוֹת, חָזְרוּ לִשְׁקֹל סְלָעִים, חָזְרוּ לִשְׁקֹל טְבָעִין, וּבִקְּשׁוּ לִשְׁקֹל דִּינָרִים. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: אַף־עַל־פִּי־כֵן, יַד כֹּלָּן שָׁוָה. אֲבָל חַטָּאת - זֶה מֵבִיא בְּסֶלַע, וְזֶה מֵבִיא בִּשְׁתַּיִם, וְזֶה מֵבִיא בִּשְׁלֹשׁ: ה. מוֹתַר שְׁקָלִים - חֻלִּין. מוֹתַר עֲשִׂירִית הָאֵפָה, מוֹתַר קִנֵּי זָבִין, קִנֵּי זָבוֹת, קִנֵּי יוֹלְדוֹת, וְחַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת - מוֹתְרֵיהֶן נְדָבָה. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא בָּא לְשֵׁם חַטָּאת וּלְשֵׁם אַשְׁמָה - מוֹתָּרָן נְדָבָה. מוֹתַר עוֹלָה - לָעוֹלָה. מוֹתַר מִנְחָה - לַמִּנְחָה. מוֹתַר שְׁלָמִים - לַשְּׁלָמִים. מוֹתַר פֶּסַח - לַשְּׁלָמִים. מוֹתַר נְזִירִים - לַנְּזִירִים. מוֹתַר נָזִיר - לַנְּדָבָה. מוֹתַר עֲנִיִּים - לָעֲנִיִּים. מוֹתַר עָנִי - לְאוֹתוֹ עָנִי. מוֹתַר שְׁבוּיִים - לַשְּׁבוּיִים. מוֹתַר שָׁבוּי - לְאוֹתוֹ שָׁבוּי. מוֹתַר הַמֵּתִים - לַמֵּתִים. מוֹתַר הַמֵּת - לְיוֹרְשָׁיו. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: מוֹתַר הַמֵּת - יְהֵא מֻנָּח עַד שֶׁיָּבוֹא אֵלִיָּהוּ. רַבִּי נָתָן אוֹמֵר: מוֹתַר הַמֵּת, בּוֹנִין לוֹ נֶפֶשׁ עַל קִבְרוֹ:

שְׁקָלִים פֶּרֶק ג

א. בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים בַּשָּׁנָה, תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה, בְּפְרוֹס הַפֶּסַח, בְּפְרוֹס עֲצֶרֶת, בְּפְרוֹס הֶחָג, וְהֵן גְּרָנוֹת לְמַעֲשַׂר בְּהֵמָה, דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא; בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בַּאֲדָר, וּבְאֶחָד בְּסִיוָן, וּבְעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאָב. רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים: בְּאֶחָד בְּנִיסָן, בְּאֶחָד בְּסִיוָן, בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל. מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל, וְלֹא אָמְרוּ בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא יוֹם־טוֹב, וְאִי אֶפְשָׁר לְעַשֵּׂר בְּיוֹם־טוֹב, לְפִיכָךְ הִקְדִּימוּהוּ לְעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל: ב. בִּשְׁלֹשׁ קֻפּוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ סְאִין תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה, וְכָתוּב בָּהֶן אָלֶ"ף בֵּי"ת גִּימֶ"ל. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: יְוָנִית כָּתוּב בָּהֶן אַלְפָּ"א בֵּיתָ"א גַּמְלָ"א. אֵין הַתּוֹרֵם

נִכְנָס לֹא בִּפַרְגּוֹד חָפוּת, וְלֹא בְּמִנְעָל, וְלֹא בְּסַנְדָּל, וְלֹא בִּתְפִלִּין, וְלֹא בְּקָמִיעַ, שֶׁמָּא יַעֲנִי, וְיֹאמְרוּ: מֵעָוֹן הַלְּשָׁפָה הֶעֱנִי, אוֹ שֶׁמָּא יַעֲשִׁיר, וְיֹאמְרוּ: מִתְּרוּמַת הַלְּשָׁפָה הֶעֱשִׁיר. לְפִי שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָצֵאת יְדֵי הַבְּרִיּוֹת כְּדֶרֶךְ שֶׁצָּרִיךְ לָצֵאת יְדֵי הַמָּקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: (במדבר לב, כב) "וִהְיִיתֶם נְקִיִּם מֵיְיָ וּמִיִּשְׂרָאֵל", וְאוֹמֵר: (משלי ג, ד) "וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם": ג. שֶׁל בֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה נִכְנָס וְשִׁקְלוֹ בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו, וְזוֹרְקוֹ לִפְנֵי הַתּוֹרֵם, וְהַתּוֹרֵם מִתְכַּוֵּן וְדוֹחֲקוֹ לַקֻּפָּה. אֵין הַתּוֹרֵם תּוֹרֵם, עַד שֶׁיֹּאמַר לָהֶם: 'אֶתְרֹם'. וְהֵן אוֹמְרִים לוֹ: 'תְּרֹם, תְּרֹם, תְּרֹם' – שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: ד. תָּרַם אֶת הָרִאשׁוֹנָה וּמְחַפֶּה בִּקְטַבְלָאוֹת, שְׁנִיָּה וּמְחַפֶּה בִּקְטַבְלָאוֹת. שְׁלִישִׁית לֹא הָיָה מְחַפֶּה – שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיִתְרֹם מִן הַדָּבָר הַתָּרוּם. תָּרַם אֶת הָרִאשׁוֹנָה לְשֵׁם אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וּשְׁנִיָּה לְשׁוּם כְּרָכִים הַמֻּקָּפִין לָהּ, וְהַשְּׁלִישִׁית לְשׁוּם בָּבֶל וּלְשׁוּם מָדַי וּלְשׁוּם מְדִינוֹת הָרְחוֹקוֹת

שְׁקָלִים פֶּרֶק ד

א. הַתְּרוּמָה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ, לוֹקְחִין בָּהּ תְּמִידִין וּמוּסָפִין וְנִסְכֵּיהֶם, הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם־הַפָּנִים, וְכָל קָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר. שׁוֹמְרֵי סְפִיחִים בַּשְּׁבִיעִית, נוֹטְלִין שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף הָרוֹצֶה מִתְנַדֵּב שׁוֹמֵר חִנָּם. אָמְרוּ לוֹ: אַף אַתָּה אוֹמֵר שֶׁאֵינָן בָּאִין אֶלָּא מִשֶּׁל צִבּוּר: ב. פָּרָה וְשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וְלָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית, בָּאִין מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. כֶּבֶשׂ פָּרָה, וְכֶבֶשׂ שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וְלָשׁוֹן שֶׁבֵּין קַרְנָיו, וְאַמַּת הַמַּיִם, וְחוֹמַת הָעִיר וּמִגְדְּלוֹתֶיהָ, וְכָל צָרְכֵי הָעִיר, בָּאִין מִשִּׁירֵי הַלִּשְׁכָּה. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: כֶּבֶשׂ פָּרָה כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים עוֹשִׂין אוֹתוֹ מִשֶּׁל עַצְמָן: ג. מוֹתַר שִׁירֵי הַלִּשְׁכָּה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהֶן, לוֹקְחִין בָּהֶן יֵינוֹת, שְׁמָנִים וּסְלָתוֹת, וְהַשָּׂכָר לַהֶקְדֵּשׁ, דִּבְרֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין מִשְׁתַּכְּרִין מִשֶּׁל הֶקְדֵּשׁ וְלֹא מִשֶּׁל עֲנִיִּים: ד. מוֹתַר תְּרוּמָה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ? רְקוּעֵי זָהָב צִפּוּי לְבֵית קָדְשֵׁי־הַקָּדָשִׁים. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: מוֹתַר הַפֵּרוֹת לְקַיִץ הַמִּזְבֵּחַ, וּמוֹתַר הַתְּרוּמָה לִכְלֵי שָׁרֵת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מוֹתַר הַתְּרוּמָה לְקַיִץ הַמִּזְבֵּחַ, וּמוֹתַר נְסָכִים לִכְלֵי שָׁרֵת. רַבִּי חֲנַנְיָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר: מוֹתַר נְסָכִים לְקַיִץ הַמִּזְבֵּחַ, וּמוֹתַר הַתְּרוּמָה לִכְלֵי שָׁרֵת. זֶה וָזֶה לֹא הָיוּ מוֹדִים בַּפֵּרוֹת: ה. מוֹתַר הַקְּטֹרֶת מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ? מַפְרִישִׁין מִמֶּנָּה שְׂכַר הָאֻמָּנִין, וּמְחַלְּלִין אוֹתָהּ עַל שְׂכַר הָאֻמָּנִין, וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ לָאֻמָּנִין בִּשְׂכָרָן, וְחוֹזְרִין וְלוֹקְחִין אוֹתָהּ מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה. אִם בָּא הֶחָדָשׁ בִּזְמַנּוֹ, לוֹקְחִין אוֹתָהּ מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה. וְאִם לָאו, מִן הַיְשָׁנָה: ו. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו, וְהָיוּ בָהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין לְקָרְבְּנוֹת

הַצְּבוּר, יִנָּתְנוּ לָאֲמָנִין בִּשְׂכָרָן, דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא; אָמַר לוֹ בֶּן עַזַּאי: אֵינָהּ הִיא הַמִּדָּה, אֶלָּא מַפְרִישִׁין מֵהֶן שְׂכַר הָאֲמָנִין, וּמְחַלְּלִין אוֹתָן עַל מְעוֹת הָאֲמָנִין, וְנוֹתְנִין אוֹתָן לָאֲמָנִין בִּשְׂכָרָן, וְחוֹזְרִין וְלוֹקְחִין אוֹתָן מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה: ז. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיְתָה בָּהֶן בְּהֵמָה רְאוּיָה לְגַבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, זְכָרִים וּנְקֵבוֹת, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: זְכָרִים יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי עוֹלוֹת, וּנְקֵבוֹת יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי זִבְחֵי שְׁלָמִים, וּדְמֵיהֶן יִפְּלוּ עִם שְׁאָר נְכָסִים לְבֶדֶק הַבַּיִת. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: זְכָרִים עַצְמָן יִקָּרְבוּ עוֹלוֹת, וּנְקֵבוֹת יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי זִבְחֵי שְׁלָמִים, וְיָבִיא בִּדְמֵיהֶן עוֹלוֹת, וּשְׁאָר נְכָסִים יִפְּלוּ לְבֶדֶק הַבַּיִת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִדִּבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִשְׁוָה אֶת מִדָּתוֹ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ חָלַק. אָמַר רַבִּי פַּפְּיַס: שָׁמַעְתִּי כְּדִבְרֵי שְׁנֵיהֶן, שֶׁהַמַּקְדִּישׁ בְּפֵרוּשׁ, כְּדִבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְהַמַּקְדִּישׁ סְתָם, כְּדִבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: ח. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסִים וְהָיוּ בָהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, יֵינוֹת, שְׁמָנִים וְעוֹפוֹת, רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי אוֹתוֹ הַמִּין וְיָבִיא בִּדְמֵיהֶן עוֹלוֹת, וּשְׁאָר נְכָסִים יִפְּלוּ לְבֶדֶק הַבָּיִת: ט. אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם, מְשַׁעֲרִין אֶת הַלִּשְׁכָּה. כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו לְסַפֵּק סְלָתוֹת מֵאַרְבַּע, עָמְדוּ מִשָּׁלֹשׁ - יְסַפֵּק מֵאַרְבַּע. מִשָּׁלֹשׁ וְעָמְדוּ מֵאַרְבַּע - יְסַפֵּק מֵאַרְבַּע, שֶׁיַּד הַקְּדֵשׁ עַל הָעֶלְיוֹנָה. וְאִם הִתְלִיעָה סֹלֶת - הִתְלִיעָה לוֹ. וְאִם הֶחְמִיץ יַיִן - הֶחְמִיץ לוֹ. וְאֵינוֹ מְקַבֵּל אֶת מְעוֹתָיו, עַד שֶׁיִּהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ מְרַצֶּה:

שְׁקָלִים פֶּרֶק ה

א. אֵלּוּ הֵן הַמְּמֻנִּין שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, יוֹחָנָן בֶּן פִּינְחָס עַל הַחוֹתָמוֹת, אֲחִיָּה עַל הַנְּסָכִים, מַתִּתְיָה בֶּן שְׁמוּאֵל עַל הַפְּיָסוֹת, פְּתַחְיָה עַל הַקִּנִּין. פְּתַחְיָה זֶה מָרְדְּכַי. לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ פְּתַחְיָה? שֶׁהָיָה פּוֹתֵחַ בִּדְבָרִים וְדוֹרְשָׁן, וְיוֹדֵעַ שִׁבְעִים לְשׁוֹן. בֶּן אֲחִיָּה עַל חוֹלֵי מֵעַיִם, נְחוּנְיָא חוֹפֵר שִׁיחִין, גְּבִינִי כָּרוּז, בֶּן גֶּבֶר עַל נְעִילַת שְׁעָרִים, בֶּן בֵּבָי עַל הַפָּקִיעַ, בֶּן אַרְזָה עַל הַצִּלְצָל, הֶגְרַס בֶּן לֵוִי עַל הַשִּׁיר, בֵּית גַּרְמוּ עַל מַעֲשֵׂה לֶחֶם־הַפָּנִים, בֵּית אַבְטִינָס עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת, אֶלְעָזָר עַל הַפָּרוֹכוֹת, וּפִינְחָס עַל הַמַּלְבּוּשׁ: ב. אֵין פּוֹחֲתִין מִשִּׁלְשָׁה גִּזְבָּרִין וּמִשִּׁבְעָה אֲמַרְכָּלִין, וְאֵין עוֹשִׂין שְׂרָרָה עַל הַצִּבּוּר בְּמָמוֹן פָּחוֹת מִשְּׁנַיִם, חוּץ מִבֶּן אֲחִיָּה שֶׁעַל חוֹלֵי מֵעַיִם וְאֶלְעָזָר שֶׁעַל הַפָּרוֹכוֹת, שֶׁאוֹתָן קִבְּלוּ רֹב הַצִּבּוּר עֲלֵיהֶן: ג. אַרְבָּעָה חוֹתָמוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, וְכָתוּב עֲלֵיהֶן: ׳עֵגֶל׳, ׳זָכָר׳, ׳גְּדִי׳, ׳חוֹטֵא׳. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר: חֲמִשָּׁה הָיוּ, וַאֲרָמִית כָּתוּב עֲלֵיהֶן: ׳עֵגֶל׳, ׳זָכָר׳, ׳גְּדִי׳, ׳חוֹטֵא דַל׳, ו׳חוֹטֵא עָשִׁיר׳. עֵגֶל מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי בָקָר גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים, זְכָרִים וּנְקֵבוֹת. גְּדִי מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי צֹאן גְּדוֹלִים

וּקְטַנִּים, זְכָרִים וּנְקֵבוֹת, חוּץ מִשֶּׁל אֵילִים. זָכָר מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי אֵילִים בִּלְבָד. חוֹטֵא מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי שֶׁלֹּשׁ בְּהֵמוֹת שֶׁל מִצְרָעִין: ד. מִי שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ נְסָכִים, הוֹלֵךְ לוֹ אֵצֶל יוֹחָנָן, שֶׁהוּא מְמֻנֶּה עַל הַחוֹתָמוֹת, נוֹתֵן לוֹ מָעוֹת וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ חוֹתָם. בָּא לוֹ אֵצֶל אֲחִיָּה שֶׁהוּא מְמֻנֶּה עַל הַנְּסָכִים, וְנוֹתֵן לוֹ חוֹתָם, וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ נְסָכִים. וְלָעֶרֶב בָּאִין זֶה אֵצֶל זֶה, וַאֲחִיָּה מוֹצִיא אֶת הַחוֹתָמוֹת וּמְקַבֵּל כְּנֶגְדָּן מָעוֹת. וְאִם הוֹתִירוּ - הוֹתִירוּ לַהֶקְדֵּשׁ. וְאִם פָּחֲתוּ - הָיָה מְשַׁלֵּם יוֹחָנָן מִבֵּיתוֹ, שֶׁיַּד הֶקְדֵּשׁ עַל הָעֶלְיוֹנָה: ה. מִי שֶׁאָבַד מִמֶּנּוּ חוֹתָמוֹ, מַמְתִּינִין לוֹ עַד הָעֶרֶב. אִם מוֹצְאִין לוֹ כְּדֵי חוֹתָמוֹ - נוֹתְנִין לוֹ. וְאִם לָאו, לֹא הָיָה לוֹ. וְשָׁם הַיּוֹם כָּתוּב עֲלֵיהֶן מִפְּנֵי הָרַמָּאִין: ו. שְׁתֵּי לְשָׁכוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, אַחַת לִשְׁפַת חֲשָׁאִים, וְאַחַת לִשְׁפַת הַכֵּלִים, לִשְׁפַת חֲשָׁאִים יִרְאֵי חֵטְא נוֹתְנִים לְתוֹכָהּ בַּחֲשַׁאי, וַעֲנִיִּים בְּנֵי טוֹבִים מִתְפַּרְנְסִים מִתּוֹכָהּ בַּחֲשַׁאי. לִשְׁפַת הַכֵּלִים, כָּל מִי שֶׁהוּא מִתְנַדֵּב כְּלִי, זוֹרְקוֹ לְתוֹכָהּ. וְאַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם, גִּזְבָּרִין פּוֹתְחִין אוֹתָהּ, וְכָל כְּלִי שֶׁמּוֹצְאִין בּוֹ צֹרֶךְ לְבֶדֶק הַבַּיִת - מַנִּיחִין אוֹתוֹ. וְהַשְּׁאָר נִמְכָּרִין בִּדְמֵיהֶן, וְנוֹפְלִין לִלְשְׁכַּת בֶּדֶק הַבַּיִת:

שְׁקָלִים פֶּרֶק ו

א. שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שׁוּפָרוֹת, שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שֻׁלְחָנוֹת, שִׁלֹּשׁ־עֶשְׂרֵה הִשְׁתַּחֲוָיוֹת, הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. שֶׁל בֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְשֶׁל בֵּית רַבִּי חֲנַנְיָא סְגַן הַכֹּהֲנִים הָיוּ מִשְׁתַּחֲוִין אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה. וְהֵיכָן הָיְתָה יְתֵרָה, כְּנֶגֶד דִּיר הָעֵצִים, שֶׁכֵּן מָסֹרֶת בְּיָדָם מֵאֲבוֹתֵיהֶם, שֶׁשָּׁם הָאָרוֹן נִגְנַז: ב. מַעֲשֶׂה בְּכֹהֵן אֶחָד שֶׁהָיָה מִתְעַסֵּק, וְרָאָה הָרִצְפָּה שֶׁהִיא מְשֻׁנָּה מֵחֲבֵרוֹתֶיהָ. בָּא וְאָמַר לַחֲבֵרוֹ. לֹא הִסְפִּיק לִגְמֹר אֶת הַדָּבָר, עַד שֶׁיָּצְתָה נִשְׁמָתוֹ, וְיָדְעוּ בְּיִחוּד שֶׁשָּׁם הָאָרוֹן נִגְנַז: ג. וְהֵיכָן הָיוּ מִשְׁתַּחֲוִים: אַרְבַּע בַּצָּפוֹן, וְאַרְבַּע בַּדָּרוֹם, שָׁלֹשׁ בַּמִּזְרָח, וּשְׁתַּיִם בַּמַּעֲרָב, כְּנֶגֶד שִׁלֹּשָׁה־עָשָׂר שְׁעָרִים. שְׁעָרִים דְּרוֹמִיִּים סְמוּכִין לַמַּעֲרָב, שַׁעַר הָעֶלְיוֹן, שַׁעַר הַדָּלֶק, שַׁעַר הַבְּכוֹרוֹת, שַׁעַר־הַמַּיִם. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שַׁעַר־הַמַּיִם, שֶׁבּוֹ מַכְנִיסִין צְלוֹחִית שֶׁל מַיִם שֶׁל נִסּוּךְ בֶּחָג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: בּוֹ הַמַּיִם מְפַכִּים, וַעֲתִידִין לְהִיוֹת יוֹצְאִין מִתַּחַת מִפְתַּן הַבַּיִת. לְעֻמָּתָן בַּצָּפוֹן סְמוּכִין לַמַּעֲרָב, שַׁעַר־יְכָנְיָה, שַׁעַר־קָרְבָּן, שַׁעַר־נָשִׁים, שַׁעַר־הַשִּׁיר. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שַׁעַר־יְכָנְיָה, שֶׁבּוֹ יָצָא יְכָנְיָה בְּגָלוּתוֹ. בַּמִּזְרָח, שַׁעַר־נִיקָנוֹר, וּשְׁנֵי פִּשְׁפְּשִׁין הָיוּ לוֹ, אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בִּשְׂמֹאלוֹ. וּשְׁנַיִם בַּמַּעֲרָב, שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם שֵׁם: ד. שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שֻׁלְחָנוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, שְׁמוֹנָה שֶׁל שַׁיִשׁ בְּבֵית הַמִּטְבְּחַיִם, שֶׁעֲלֵיהֶן מְדִיחִין אֶת

הַקְּרֵבִים. וּשְׁנַיִם בְּמַעֲרַב הַכֶּבֶשׁ, אֶחָד שֶׁל שַׁיִשׁ וְאֶחָד שֶׁל כֶּסֶף, עַל שֶׁל שַׁיִשׁ - הָיוּ נוֹתְנִים אֶת הָאֲבָרִים, עַל שֶׁל כֶּסֶף - כְּלֵי שָׁרֵת. וּשְׁנַיִם בָּאוּלָם מִבִּפְנִים עַל פֶּתַח הַבַּיִת, אֶחָד שֶׁל שַׁיִשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב, עַל שֶׁל שַׁיִשׁ נוֹתְנִין לֶחֶם־הַפָּנִים בִּכְנִיסָתוֹ, וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ, שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִבִּפְנִים, שֶׁעָלָיו לֶחֶם־הַפָּנִים תָּמִיד: ה. שִׁלְשָׁה־עָשָׂר שׁוֹפָרוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, וְכָתוּב עֲלֵיהֶם: 'תְּקִלִין חֲדַתִין' וְ'תְקִלִין עַתִּיקִין', 'קְנִין' וְ'גוּזְלֵי עוֹלָה', 'עֵצִים', וּ'לְבוֹנָה', 'זָהָב לַכַּפֹּרֶת'. שִׁשָּׁה 'לִנְדָבָה'. 'תְּקִלִין חֲדַתִין' - שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. וְ'עַתִּיקִין' - מִי שֶׁלֹּא שָׁקַל אֶשְׁתָּקַד, שׁוֹקֵל לְשָׁנָה הַבָּאָה. 'קְנִין' - הֵם תּוֹרִים. וְ'גוּזְלֵי עוֹלָה' - הֵן בְּנֵי יוֹנָה. וְכֻלָּן עוֹלוֹת, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: 'קְנִין' - אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה. וְ'גוּזְלֵי עוֹלָה' - כֻּלָּן עוֹלוֹת: ו. הָאוֹמֵר: 'הֲרֵי עָלַי עֵצִים' - לֹא יִפְחֹת מִשְּׁנֵי גִזְרִין. 'לְבוֹנָה' - לֹא יִפְחֹת מִקֹּמֶץ. 'זָהָב' - לֹא יִפְחֹת מִדִּינַר זָהָב. שִׁשָּׁה 'לִנְדָבָה', נִדְבָה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ, לוֹקְחִין בָּהּ עוֹלוֹת, הַבָּשָׂר לַשֵּׁם, וְהָעוֹרוֹת לַכֹּהֲנִים. זֶה מִדְרָשׁ דָּרַשׁ יְהוֹיָדָע כֹּהֵן גָּדוֹל, "אָשָׁם הוּא אָשֹׁם לַיְיָ" (וַיִּקְרָא ה). זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא בָּא מִשּׁוּם חֵטְא וּמִשּׁוּם אַשְׁמָה - יִלָּקַח בּוֹ עוֹלוֹת, הַבָּשָׂר לַשֵּׁם, וְהָעוֹרוֹת לַכֹּהֲנִים. נִמְצְאוּ שְׁנֵי כְתוּבִים קַיָּמִים, "אָשָׁם לַה'", וְאָשָׁם לַכֹּהֲנִים, וְאוֹמֵר: (מלכים ב יב): "כֶּסֶף אָשָׁם וְכֶסֶף חַטָּאוֹת לֹא יוּבָא בֵּית ה' לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ":

שְׁקָלִים פֶּרֶק ז

א. מָעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בֵּין הַשְּׁקָלִים לִנְדָבָה, קָרוֹב לַשְּׁקָלִים - יִפְּלוּ לַשְּׁקָלִים, לַנְּדָבָה - יִפְּלוּ לַנְּדָבָה, מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה -יִפְּלוּ לַנְּדָבָה. בֵּין עֵצִים לִלְבוֹנָה, קָרוֹב לָעֵצִים - יִפְּלוּ לָעֵצִים, לַלְּבוֹנָה - יִפְּלוּ לַלְּבוֹנָה, מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה - יִפְּלוּ לַלְּבוֹנָה. בֵּין קִנִּין לְגוּזְלֵי עוֹלָה, קָרוֹב לַקִּנִּין - יִפְּלוּ לַקִּנִּין. לְגוּזְלֵי עוֹלָה - יִפְּלוּ לְגוּזְלֵי עוֹלָה, מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה - יִפְּלוּ לְגוּזְלֵי עוֹלָה. בֵּין חֻלִּין לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי, קָרוֹב לַחֻלִּין - יִפְּלוּ לַחֻלִּין, לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי - יִפְּלוּ לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי, מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה - יִפְּלוּ לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי. זֶה הַכְּלָל, הוֹלְכִים אַחַר הַקָּרוֹב - לְהָקֵל. מֻחֶצָה לְמֻחֶצָה - לְהַחְמִיר: ב. מָעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ לִפְנֵי סוֹחֲרֵי בְּהֵמָה - לְעוֹלָם מַעֲשֵׂר. בְּהַר הַבַּיִת - חֻלִּין. בִּירוּשָׁלַיִם בְּשָׁעַת הָרֶגֶל - מַעֲשֵׂר. וּבִשְׁאָר כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה - חֻלִּין: ג. בָּשָׂר שֶׁנִּמְצָא בָּעֲזָרָה, אֲבָרִים, עוֹלוֹת. וַחֲתִיכוֹת - חַטָּאוֹת. בִּירוּשָׁלַיִם - זִבְחֵי שְׁלָמִים. זֶה וָזֶה - תִּעָבֵר צוּרָתוֹ, וְיֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרֵפָה. נִמְצָא בַּגִּבּוּלִין, אֲבָרִים, נְבֵלוֹת. חֲתִיכוֹת - מֻתָּרוֹת. וּבְשָׁעַת הָרֶגֶל, שֶׁהַבָּשָׂר מְרֻבֶּה - אַף אֲבָרִים מֻתָּרִין: ד. בְּהֵמָה שֶׁנִּמְצֵאת מִירוּשָׁלַיִם וְעַד מִגְדַּל עֵדֶר, וּכְמִדָּתָהּ לְכָל רוּחַ,

זְכָרִים - עוֹלוֹת. נְקֵבוֹת - זִבְחֵי שְׁלָמִים.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָרָאוּי לִפְסָחִים -
פְּסָחִים קֹדֶם לָרֶגֶל שְׁלשִׁים יוֹם: ה.
בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ מְמַשְׁכְּנִין אֶת מוֹצְאֵיהָ,
עַד שֶׁהוּא מֵבִיא נְסָכֶיהָ. חָזְרוּ לִהְיוֹת
מַנִּיחִין אוֹתָהּ וּבוֹרְחִין. הִתְקִינוּ בֵּית־דִּין
שֶׁיְּהוּ נְסָכֶיהָ בָּאִין מִשֶּׁל צִבּוּר: ו. אָמַר
רַבִּי שִׁמְעוֹן: שִׁבְעָה דְבָרִים הִתְקִינוּ בֵּית־
דִּין, וְזֶה אֶחָד מֵהֶן: נָכְרִי שֶׁשִּׁלַּח עוֹלָתוֹ
מִמְּדִינַת הַיָּם, וְשִׁלַּח עִמָּהּ נְסָכִים -
קְרֵבִין מִשֶּׁלּוֹ. וְאִם לָאו - קְרֵבִין מִשֶּׁל
צִבּוּר. וְכֵן גֵּר שֶׁמֵּת וְהִנִּיחַ זְבָחִים, אִם
יֵשׁ לוֹ נְסָכִים - קְרֵבִין מִשֶּׁלּוֹ. וְאִם לָאו -
קְרֵבִין מִשֶּׁל צִבּוּר. וּתְנַאי בֵּית־דִּין הוּא
עַל כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁמֵּת, שֶׁתְּהֵא מִנְחָתוֹ
קְרֵבָה מִשֶּׁל צִבּוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:
מִשֶּׁל יוֹרְשִׁין. וּשְׁלֵמָה הָיְתָה קְרֵבָה: ז.
עַל הַמֶּלַח וְעַל הָעֵצִים שֶׁיְּהִיוּ הַכֹּהֲנִים
נֵאוֹתִים בָּהֶן, וְעַל הַפָּרָה שֶׁלֹּא יְהוּ
מוֹעֲלִין בְּאֶפְרָהּ, וְעַל הַקִּנִּין הַפְּסוּלוֹת,
שֶׁיְּהוּ בָּאוֹת מִשֶּׁל צִבּוּר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר:
הַמְסַפֵּק אֶת הַקִּנִּין, מְסַפֵּק אֶת
הַפְּסוּלוֹת:

חוברות לימוד הבי"ת
והמשניות זהר הודפס
לזכות

עדי בת לאה

מרים תחי'

הקב"ה ישלח את המלאך
רפאל שיעמוד לימינה ויהיה
לה לידה קלה בזכות כל
התנאים והאמוראים אכי"ר

[שְׁמוֹת טו:]

(לה-לו; יוֹם רִאשׁוֹן)

בְּכָל יוֹמָא, עַד הַהוּא אֲתָר דְּאִתְקְרֵי עֵדֶן, דִּי לְקָבֵל דָּא, אִתְיְהִיבַת אוֹרַיְיתָא, בְּמ״ט פְּנִים טָמֵא, וּבְמ״ט פָּנִים טָהוֹר. מ״ט אַתְוָן בִּשְׁמָהָן דִּשְׁבָטֵי. מ״ט יוֹמִין לְקַבְלָא אוֹרַיְיתָא. מ״ט יוֹמִין קַדִּישִׁין עִלָּאִין קַיְימִין, לְמִיטַל רְשׁוּתָא בְּכָל יוֹמָא מֵאֲבָנִין זְהִירִין, דְּגְלִיפָאן בְּהַהוּא חוֹשְׁנָא.

וְהַהוּא דְּלָבִישׁ חוֹשְׁנָא, יָתִיב בְּכֻרְסְיָא קַדִּישָׁא יַקִּירָא, דְּאַרְבַּע סַמְכִין קַיְימִין מִסְתַּכְּלִין בְּחוֹשְׁנָא, עַל מֵימְרֵיהּ עָאלִין, וְעַל מֵימְרֵיהּ נָפְקִין, זַקְפָן עַיְינִין וּמִסְתַּכְּלִין לְעֵילָּא, חָמָאן צִיצָא, דְּלָהֲיט בְּשִׁית מְאָה וְעֶשְׂרִין עִיבָר, וּשְׁמָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה גָּלִיף עֲלוֹי, מִזְדַּעְזָעָן וּמִתְחַלְחֲלָן. קְטִירֵי בְּסִטְרוֹי דִּימִינָא קַדִּישָׁא, דְּשְׁמָאלָא נָטִיל בִּידוֹי סַמְכֵי שְׁמַיָּא, עָלִיל לוֹן, וְגַלֵּי לוֹן. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה לד, ד): וְנָגֹלּוּ כַּסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם.

אָמַר לֵיהּ רִבִּי עֶקִיבָא מָהוּ דִּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ו, יא): אֶל גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי. אָמַר לֵיהּ תָּא חָזֵי, הַהוּא גִּנְתָּא נַפְקָא מֵעֵדֶן, וְדָא הִיא שְׁכִינְתָּא. אֱגוֹז: דָּא הִיא רְתִיכָא עִלָּאָה קַדִּישָׁא, דְּאִנּוּן אַרְבַּע רֵישִׁין דְּנַהֲרִין, דְּמִתְפָּרְשָׁן מִן גִּנְתָּא, כְּהָאי אֱגוֹזָא, דְּאִנּוּן אַרְבַּע רֵישִׁין קַדִּישִׁין לְגוֹ. וּמַאי דַּאֲמַר יָרַדְתִּי, כְּמָה דְּתִנַּן, יָרַד פְּלוֹנִי לַמֶּרְכָּבָה.

אָמַר לֵיהּ רִבִּי עֶקִיבָא, אִי הָכִי, הָוָה לֵיהּ לְמֵימַר, לֶאֱגוֹז יָרַדְתִּי, מַהוּ אֶל גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי. אָמַר לֵיהּ, מִשּׁוּם דְּהִיא שִׁבְחָא דֶּאֱגוֹזָא. מָה אֱגוֹזָא, טְמִירָא וּסְתִימָא מִכָּל סִטְרוֹי, כַּךְ רְתִיכָא דְּנָפְקָא מִגִּנְתָּא, סְתִימָא מִכָּל סִטְרוֹי. מָה אִנּוּן אַרְבַּע קְרִישִׁין דִּי בֶּאֱגוֹזָא, מִתְחַבְּרָן בְּהַאי גִּיסָא, וּמִתְפָּרְשָׁן מֵהַאי גִּיסָא. כָּךְ רְתִיכָא, מִתְחַבְּרָן בְּאַחֲדוּתָא בְּחֶדְוָתָא בִּשְׁלֵימוּתָא, וּמִתְפָּרַשׁ כָּל חַד בְּעִבְרוֹי, עַל מַה דְּאִתְמָנֵי הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ב): הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל אֶרֶץ הַחֲוִילָה, הוּא הַהֹלֵךְ קִדְמַת אַשּׁוּר, וְכֵן כֻּלָּם.

אָמַר רִבִּי עֶקִיבָא, הַאי לְכִלּוּכָא דְּהִיא בְּקִלִּיפּוּי דֶּאֱגוֹזָא, לְמָאי רְמִיזָא. אָמַר לֵיהּ, אַף עַל גַּב דְּאוֹרַיְיתָא לָא גַּלֵּי לֵיהּ, בְּהַאי גַּלֵּי.

תָּא חֲזֵי, מְנָהוֹן מְרִירָן, וּמְנָהוֹן מְתִיקָן, וּרְמִיזָא אִית לוֹן, אִית מָאנֵי דְּדִינָא קַשְׁיָא, וְאִית מָאנֵי

דְּשֵׁירוּתָא, אֲבָל כָּל רְמִיזָא דְּגַלֵּי בְּאוֹרַיְיתָא חָזִינָן דְּדִינָא הֲוֵי, וְהָכִי הוּא לְיִרְמְיָהוּ, אַחְזוּ לֵיהּ בְּדִינָא, דִּכְתִיב (יִרְמְיָה א, יא): מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה. מַאי שָׁקֵד. שְׁקֵדִים מַמָּשׁ. וְכֵן בְּמַטֵּה אַהֲרֹן (בַּמִּדְבָּר יז, כג): וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים. וּמִן תֵּיבוּתָא מַמָּשׁ, אִשְׁתְּמַע, דְּהוּא דִּינָא קַשְׁיָא. דִּכְתִיב (דָּנִיֵּאל ט, יד): וַיִּשְׁקֹד ה׳ עַל הָרָעָה. וְכֵן (יִרְמְיָה א, יב): שֹׁקֵד אֲנִי עַל דְּבָרִי, וְכֵן כֻּלָּם.

אָמַר לֵיהּ רִבִּי עֲקִיבָא, מַשְׁמַע כָּל מַה דְּעָבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמֵילַף מִנֵּיהּ חָכְמְתָא סַגִּיאָה, דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי טז, ד): כֹּל פָּעַל ה׳ לַמַּעֲנֵהוּ. רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר מֵהָכָא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א, לא): וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. מַהוּ מְאֹד. לְמֵילַף מִנֵּיהּ חָכְמְתָא עִלָּאָה.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, מַאי דִּכְתִיב (קֹהֶלֶת ז, יד): גַּם אֶת זֶה לְעֻמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים. כְּגַוְונָא דִּרְקִיעָא, עָבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא, וְכֻלְּהוּ רְמִיזָא לְמַה דִּלְעֵילָּא. דְּכַד הַוָּה חָמֵי רִבִּי אַבָּא, חַד אִילָנָא, דְּאַבֵּיהּ אִתְעֲבִיד עוֹפָא דְּפָרַח מִנֵּיהּ, הַוָּה בָּכֵי וְאָמַר, אִי הַוּוֹ בְּנֵי נָשָׁא יַדְעֵי לְמַאי רְמִיזָן, הַוּוֹ מְבַזְעָן מַלְבּוּשֵׁיהוֹן עַד טַבּוּרֵיהֶן, לְמַאי דְּאִתְנְשֵׁי חָכְמָה מִנְּהוֹן. כָּל שֶׁכֵּן בִּשְׁאַר מַה דְּעָבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא.

כִּדְאָמַר רִבִּי יוֹסֵי, אִלָּנִין, אִנּוּן דְּאִתְחָזֵי מִנְּהוֹן חָכְמְתָא, כְּגוֹן חַרוּבָא, דְּקַל, פִּסְתּוּקָא, וְכַדּוֹמֶה לוֹן, כֻּלְּהוּ בְּחַד רְכִיבָא אִתְרְכָבוּ. כָּל אִנּוּן דְּעַבְדִין פֵּירִין, בַּר מִתַּפּוּחִין, רָזָא חַדָּא אִנּוּן, בַּר שְׁבִילִין דְּאִתְפָּרְשָׁן.

כָּל אִנּוּן דְּלָא עַבְדִין פֵּירִין, וְאִנּוּן רַבְרְבִין, בַּר מֵעַרְבִין דְּנַחֲלָא, דְּאִית לְהוּ רָזָא בִּלְחוֹדוֹי כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא, מֵחַד יְנִיקָא יְנִיקוּ, וְכָל חַד מֵאִנּוּן דְּאִינְהוּ זוּטְרֵי, בַּר מֵאֲזוֹבָא, מֵאִימָּא חַדָּא אִתְיְלִידוּ.

כָּל עֲשָׂבִין דְּאַרְעָא, דְּאִתְמְנֵי עֲלֵיהוֹן רַבְרְבִין תַּקִּיפִין בִּשְׁמַיָּא. כָּל חַד וְחַד רָזָא בִּלְחוֹדוֹי, כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא, וּבְגִין כַּךְ כְּתִיב (וַיִּקְרָא יט, יט): שָׂדְךָ לֹא תִזְרַע כִּלְאָיִם. דְּכָל חַד וְחַד עָאל בִּלְחוֹדוֹי, וְנָפִיק בִּלְחוֹדוֹי, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (אִיּוֹב לח, לג): הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָּאָרֶץ. וּכְתִיב

[שְׁמוֹת טז.]

(לז-לח; יוֹם שֵׁנִי)

לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא (יְשַׁעְיָה מ, כו). וּמַה בְּכָל מַה דִּבְעָלְמָא רָזָא בִּלְחוֹדוֹי וְלָא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלָּאָה לוֹן, וּלְעַרְבְבָא לוֹן, וּקְרָאן בִּשְׁמָהָן. בְּנֵי יַעֲקֹב דְּאִנּוּן שִׁבְטִין קַדִּישִׁין, דְּאִנּוּן קִיּוּמָא דְּעָלְמָא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, הָדָא הוּא דִּכְתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

רִבִּי יוֹסֵי בְּרִבִּי יְהוּדָה אָמַר, אִילּוּ נֶאֱמַר אֵלֶּה שְׁמוֹת, מַשְׁמַע דְּהָכִי הוּא. הַשְׁתָּא דִּכְתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת, מַשְׁמַע דְּעַל הָרִאשׁוֹנִים מוֹסִיף, מַה הָרִאשׁוֹנִים בְּנֵי יַעֲקֹב, אַף כָּאן בְּנֵי יַעֲקֹב.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, חַס וְשָׁלוֹם, בְּשַׁעֲתָא דְּאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (בְּרֵאשִׁית מו, ד): אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה, סַלְקָא דַּעְתָּךְ דִּשְׁכִינְתָּא תִּיחוֹת עִמֵּיהּ בְּהַהִיא שַׁעֲתָא מַמָּשׁ, אֶלָּא, בְּשַׁעֲתָא דַּהֲוַת יְרִידָה לִבְנוֹהִי, נַחַת שְׁכִינְתָּא, הָדָא הוּא דִּכְתִיב, אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה, וְאָנֹכִי אַעֲלְךָ גַּם עָלֹה, כָּל זִמְנָא דִּיהֲוֵי לָךְ עֲלִיָּה, כְּבִיכוֹל עֲלִיָּה אִית לִי, וּבְשַׁעֲתָא דִּיהֲוֵי לָךְ יְרִידָה, כְּבִיכוֹל אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ. וְעַד דְּמִית יוֹסֵף וְכָל אָחוּי, וַהֲוַת לוֹן יְרִידָה, קָמַת שְׁכִינְתָּא וְנַחַת עִמְּהוֹן, כְּמָה דְּנַחְתוּ אִלֵּין, כָּךְ נַחְתוּ אִלֵּין.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַה כְּתִיב לְעֵיל מִנֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית נ, כו): וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וְגוֹ', בְּהַהִיא שַׁעֲתָא דְּמִית יוֹסֵף, וְכֻלְּהוּ שִׁבְטִין, וַהֲוָה לוֹן יְרִידָה, נַחְתוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, וּשְׁכִינְתָּא וּמַלְאֲכֵי עִלָּאֵי נַחְתוּ עִמְּהוֹן, הָדָא הוּא דִּכְתִיב, וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּאִנּוּן אִתּוֹסָפוּ עַל קַדְמָאֵי לְמֵיחַת בְּגָלוּתָא.

אָמַר לֵיהּ, אִי הָכִי, יַעֲקֹב הֲוָה מִית אוֹ לָא. אָמַר לֵיהּ מִית. אָמַר לֵיהּ, וּמַהוּ דִּכְתִיב הַבָּאִים מִצְרַיְמָה אֵת יַעֲקֹב, אִי בְּחַיֵּי, אֵימָא אֵת יַעֲקֹב, וְאִי בָּתַר דְּמִית, אַפִּיק מִתַּמָּן אֵת יַעֲקֹב. אֶלָּא תָּא חֲזֵי, לָא אָמַר קְרָא הַיּוֹרְדִים מִצְרַיְמָה אֵת יַעֲקֹב, דְּעַד כְּעַן לָא הֲוַת יְרִידָה לְיַעֲקֹב, אֶלָּא הַבָּאִים, אוֹלִיפְנָא דְּאָתוּ עִמֵּיהּ דְּיַעֲקֹב, וְאָזְלוּ לְהוֹן, עַד דְּנַחְתוּ אִלֵּין בְּגָלוּתָא, נַחְתוּ אִלֵּין עִמְּהוֹן, הָדָא הוּא דִּכְתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת וְגוֹ'.

רִבִּי דּוֹסְתָּאי אָמַר, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא הֲווֹ אַתְיָן, וְאַזְלִין לוֹן, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב הַבָּאִים מִצְרַיְמָה, וְלָא כְּתִיב אֲשֶׁר בָּאוּ, וְהַיְנוּ דִּכְתִיב הַבָּאִים מִצְרַיְמָה בְּקַדְמִיתָא אֵת יַעֲקֹב. וּלְבָתַר כַּד הֲוַת לוֹן יְרִידָה אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ. וְתָא חֲזֵי, בְּנֵי יַעֲקֹב כֻּלְּהוּ הֲווֹ מֵתִין בְּהַהוּא זִמְנָא וְנַחְתּוּ אִלֵּין וְאִלֵּין.

רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי אֶלְעָזָר אָמְרוּ, הַאי פַּרְשְׁתָּא מִלִּין עִלָּאִין אִית בָּהּ, דְּתְנַן, בְּשַׁעֲתָא דְּנַחְתּוּ אִלֵּין רְתִיכִין וּמַשְׁרְיָין קַדִּישִׁין, דְּיוֹקְנֵיהוֹן דְּשָׁבְטִין, דִּגְלִיפִין לְעֵילָּא, כֻּלְּהוּ עָאלָן לְמֵידָר עִמְּהוֹן. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב, אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ, וּכְתִיב רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי.

דָּבָר אַחֵר, וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה אֵת יַעֲקֹב וְגוֹ׳. אִתְחֲזָר פַּרְשְׁתָּא דָּא, לְמָה דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵי בְּרִבִּי יְהוּדָה, וְכוּלָּא הֲוָה.

וְתָא חֲזֵי, רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ, כַּד הֲוָה מָטֵי לְהַאי פָּסוּק, הֲוָה בָּכֵי, דְּתַנְיָא, אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ, בְּשַׁעֲתָא דְּאָזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, אִתְכְּנָשׁוּ כֻּלְּהוּ נִשְׁמָתִין דִּשְׁבָטִין, לְמֵעַרְתָּא דְּכַפֶּלְתָּא, צָווּחוּ וְאָמְרוּ:

סָבָא סָבָא, כְּאֵבָא דִּבְנִין לָאוּ בַּלָּאוּתָא דְּעָלְמָא דֵּין, בָּנֶיךָ כֻּלְּהוּ מִשְׁתַּעְבְּדִין בְּקַשְׁיוּ, עִם אַחֲרָן עַבְדִין בְּהוּ נוּקְמִין דְּעָלְמָא.

בְּהַהִיא שַׁעֲתָא, אִתְעַר רוּחֵיהּ דְּהַהוּא סָבָא, וְרָשׁוּתָא שָׁאִיל, וְנָחִית, קָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל רְתִיכוֹי וּמַשְׁרְיָיתֵיהּ, וּמַלְכֵיהוֹן בְּרָאשֵׁיהוֹן. וְנַחְתּוּ כֻּלְּהוּ עִם יַעֲקֹב וְעִם שִׁבְטוֹהִי. שִׁבְטִין נַחְתּוּ חַיִּין עִם אֲבוּהוֹן, וּשְׁבָטִין נַחְתּוּ מֵתִים עִם אֲבוּהוֹן, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה וְגוֹ׳ וּכְתִיב רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וְגוֹ׳. וְתָא חֲזֵי, מֵתִים הֲווֹ, וְנַחְתּוּ, וּכְתִיב וְיוֹסֵף הָיָה בְּמִצְרַיִם. אָמַר רִבִּי אַבָּא, בְּהַאי אִתְקְרֵי (תְּהִלִּים קג, יג): כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים.

רִבִּי יְהוּדָה בַּר שָׁלוֹם הַוָּה אָזִיל בְּאוֹרְחָא וְרַבִּי אַבָּא הַוָּה עִמֵּיהּ, עָאלוּ לְחַד אַתְרָא וּבַתּוּ תָּמָן. אָכְלוּ כַּד בָּעוּ לְמִשְׁכַּב שָׁווּ רֵישֵׁיהוֹן בְּהַהוּא תִּלָּא דְּאַרְעָא דַּהֲוָה חַד קִבְרָא תָּמָן, עַד לָא דְּמִיכוּ קָרָא חַד קַלָּא מִן קִבְרָא אָמַר זָרְעָא לְאַרְעָא אַזְלָא. תְּרֵיסַר שִׁנִּין הַוָּה

[שְׁמוֹת טז:]

(לט-מ; יוֹם שְׁלִישִׁי)

דְּלָא אִתְעֲרִית בַּר הַאִידָּנָא דְּפַרְצוּפָא דִּבְרִי חֲמִינָא הָכָא.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, מַאן אַתְּ. אֲמַר לֵיהּ יוּדַאי אֲנָא, וַאֲנָא יָתִיב נְזִיפָא, דַּאֲנָא לָא יָכִילְנָא לְמֵיעַל, בְּגִין הַהוּא צַעֲרָא דִּבְרִי, דְּגַנְבֵיהּ הַהוּא עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, כַּד אִיהוּ הָוָה זְעֵירָא, וְאַלְקֵי לֵיהּ כָּל יוֹמָא, וְצַעֲרָא דִּילֵיהּ דָּחֵי לִי לְמֵיעָאל בְּדוּכְתָּאי, וּבְהַאי אַתְרָא לָא אִתְעֲרִית, בַּר הָאִידָּנָא.

אָמַר לֵיהּ וְאָתוּן יַדְעִין בְּצַעֲרָא דְּחַיֵּי. אֲמַר לֵיהּ, שָׁרֵי קְבָרִי, אִי לָאו בָּעוּתָא דִּילָךְ עַל חַיֵּי, לָא יִתְקַיְּימוּן פַּלְגוּת יוֹמָא, וְהָאִידָּנָא אִתְעֲרִית הָכָא, דַּהֲווֹ אַמְרִין לִי כָּל יוֹמָא, דְּלַעֲגָלָא יֵיתִי בְּרִי הָכָא, וְלָא יָדַעְנָא אִי בְּחַיֵּי אִי בְּמוֹתָא.

אָמַר לֵיהּ רִבִּי יְהוּדָה, מַאי עֲבִידְתַּיְיכוּ בְּהַהוּא עָלְמָא. אִתְרְגִישׁ קְבָרָא, וְאָמַר, אַזִילוּ קוּמוּ, דְּהָאִידָּנָא יִלְקוּן לִבְרִי, תַּוּוהוּ, וְעָרְקוּ מִתַּמָּן כְּפַלְגוּת מִיל, יָתְבוּ עַד דְּנָהִיר צַפְרָא. קָמוּ לְמֵיזַל, חָמוּ חַד בַּר נָשׁ, דַּהֲוָה רָהִיט וְעָרַק, וַהֲוָה שָׁתִית דָּמָא אֲכַתְפּוֹי, אַחֲדוּ בֵּיהּ, וְסָח לְהוֹ עוֹבָדָא, אָמְרוּ לֵיהּ מַה שְׁמָךְ. אָמַר לְהוּ, לַחְמָא בַּר לֵיוָאֵי. אָמְרוּ, וּמַה לֵיוָאֵי בַּר לַחְמָא הַוָּה הַהוּא מֵיתָא, וּמִסְתָּפֵינָא לְאִשְׁתַּעוּיֵי יַתִּיר בַּהֲדֵיהּ. לָא אֲהַדְּרוּ. אָמַר רִבִּי אַבָּא, הַאי דְּאָמְרוּ, דְּצִלּוּתְהוֹן דְּמַתַּיָּיא, מְגִינָן עַל חַיֵּי. מִנָּלָן. דִּכְתִיב, (בְּמִדְבַּר יג, כב) : וַיַּעֲלוּ בַּנֶּגֶב וַיָּבֹא עַד חֶבְרוֹן.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, תָּא חֲזֵי, תְּרֵין נְדָרִין נָדַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב. חַד, דְּייֵחוּת עִמֵּיהּ לְמֵידָר עִמֵּיהּ בְּגָלוּתָא, וְחַד דְּייֵסְקִינֵיהּ מִקִּבְרֵיהּ, לְמֵחֱמֵי חֶדְוָותָא דְּסַיְיעְתָּא קַדִּישָׁא דְּדַיְירֵי עִם בְּנוֹהִי, הָדָא הוּא דִּכְתִיב, אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ בְּגָלוּתָא. וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַם עָלֹה, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (יְחֶזְקֵאל לז, יב) : וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי. וּכְתִיב (תְּהִלִּים קכב, ד) : שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים וְגוֹ׳.

דָּבָר אַחֵר (שְׁמוֹת א, ח) : וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם וְגוֹ׳, אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, בְּהַהוּא יוֹמָא, אִתְיְהִיב לֵיהּ רְשׁוּתָא לְשָׂרוֹ שֶׁל מִצְרַיִם, עַל כָּל שְׁאַר עַמִּין, דְּתָנָא, עַד דְּלָא מִית יוֹסֵף, לָא אִתְיְהִיב שִׁלְטָנוּ לְשִׁלְטָנָא דְּמִצְרַיִם עַל יִשְׂרָאֵל, כְּיוֹן דְּמִית יוֹסֵף, כְּדֵין וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וַיָּקָם: כְּמַאן דַּהֲוָה מָאִיךְ וְקָם. רִבִּי יִצְחָק

פְּתַח, (שִׁיר הַשִּׁירִים א, יב): עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ. עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ: דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה מד, ו): כֹּה אָמַר יְיָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וּכְתִיב (דְּבָרִים לג, ה): וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ. בִּמְסִבּוֹ: בֵּין כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים. נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ, דְּגָרְמוּ לְאִסְתַּלְקָא מִבֵּינֵיהוֹן.

דָּבָר אַחֵר, עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ, בְּעוֹד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֲוָה יָהִיב אוֹרַיְיתָא לְיִשְׂרָאֵל, דִּכְתִיב (שְׁמוֹת לד, כח): וַיְהִי שָׁם עִם ה׳ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וְגוֹ׳. בְּעוֹד דַּהֲוָה כְּתִיב אוֹרַיְיתָא לְיִשְׂרָאֵל, שָׁבְקוּ רֵיחֵיהוֹן טָב, וְאָמְרוּ אֱלֶה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל.

דָּבָר אַחֵר, עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ, בְּעוֹד דַּהֲוָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָחִית עַל טוּרָא דְּסִינַי, לְמִיהַב אוֹרַיְיתָא לְיִשְׂרָאֵל, נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ, דִּכְתִיב (שְׁמוֹת כד, ז): נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.

רִבִּי תַּנְחוּם אָמַר, כָּל אוּמָה וְאוּמָה אִית לָהּ שַׂר לְעֵילָּא, וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָהִיב שִׁלְטָנוּתָא לְדִין, אַנְחִית לְדִין, וְכַד יָהִיב שִׁלְטָנוּתָא לְהַהוּא שַׂר, לֵית לֵיהּ שִׁלְטָנוּתָא, אֶלָּא בְּגִין יִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (אֵיכָה א, ה): הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ.

רִבִּי יִצְחָק אָמַר, יִשְׂרָאֵל אִנּוּן לָקְבֵיל כָּל שְׁאַר אוּמִין דְּעָלְמָא, מַה שְׁאַר עַמִּין אִינּוּן שִׁבְעִים, אוּף יִשְׂרָאֵל אִנּוּן שִׁבְעִים, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית מו, כז): כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים. וּמַאן דְּשָׁלִיט עַל יִשְׂרָאֵל, כְּאִילּוּ שָׁלִיט עַל כָּל עָלְמָא.

רִבִּי אַבָּא אָמַר מֵהָכָא, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וְגוֹ׳, הָא שִׁבְעָה. וְכָל דַּרְגָּא לַעֲשָׂרָה, הָא שִׁבְעִים. מַה כְּתִיב בַּתְרֵיהּ, וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרָיִם.

אָמַר רַב הוּנָא, אֲמַאי אִשְׁתַּעֲבִידוּ יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָאוּמִין, בְּגִין דְּיִשְׁתְּאַר בְּהוֹן עָלְמָא, דְּאִינּוּן לָקְבֵיל כָּל עָלְמָא, וּכְתִיב (זְכַרְיָה יד, ט): בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה׳ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. וּמַה הוּא חַד, אוּף יִשְׂרָאֵל חַד, דִּכְתִיב (שְׁמוּאֵל ב׳, ז, כג): גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. מַה שְׁמֵיהּ חַד, וְנִתְפָּרֵשׁ בְּשִׁבְעִים, אוּף יִשְׂרָאֵל חַד, וְנִתְפָּרֵשׁ בְּשִׁבְעִין.

רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח (מִשְׁלֵי ל, כא-כב): תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְגוֹ׳, תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, דְּתַנְיָא

[שְׁמוֹת יז.]

(מא–מב; יוֹם רְבִיעִי)

לֵית לָךְ אוּמָּא מִכֵּיכָא וּקְלִילָא וְנִבְזֵית קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּוָתַיְיהוּ דְּמִצְרָאֵי, וְיָהִיב לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שֶׁלְטָנוּתָא בִּגִינַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל. וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ, דָּא הָגָר, דְּאוֹלִידַת לְיִשְׁמָעֵאל, שֶׁעָשָׂה כַּמָּה רָעוֹת לְיִשְׂרָאֵל, וְשָׁלַט בָּהֶם, וְעִינָּה אוֹתָם בְּכָל מִינֵי עִנּוּיִין, וְגָזַר עֲלֵיהֶם כַּמָּה שְׁמָדוֹת, וְעַד הַיּוֹם הֵם שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, וְאֵינָם מַנִּיחִים לָהֶם לַעֲמֹד בְּדָתָם. וְאֵין לָךְ גָּלוּת קָשָׁה לְיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ גָּלוּת יִשְׁמָעֵאל.

רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ הֲוָה סְלִיק לִירוּשָׁלַם, וַהֲוָה אָזִיל בְּאוֹרְחָא, חָמָא חַד עַרְבָאָה, דַּהֲוָה אָזִיל בְּאוֹרְחָא, וּבְרֵיהּ עִמֵּיהּ. פָּגְעוּ בְּיוּדָאֵי חַד. אָמַר לִבְרֵיהּ, הַאי יוּדָאֵי גָּעֲלָא, דְּמָאִיס בֵּיהּ מָרֵיהּ. נְוֹול לֵיהּ, וְרָקִיק לֵיהּ בְּדִיקְנֵיהּ שִׁבְעָה זִמְנִין, דְּאִיהוּ מִזַּרְעָא דְּרָאמִין, דַּאֲנָא יָדַעְנָא דְּמִשַּׁעְבְּדָן בְּהוּ שִׁבְעִין עַמְמִין, אָזִיל בְּרֵיהּ וְאַחִיד בְּדִיקְנֵיהּ. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ רָאמִין רָאמִין, גּוֹזַרְנָא עַל עִלָּאִין, דְּיֶחְתּוּן לְתַתָּא. עַד לָא סִיֵּים אִתְבְּלָעוּ בְּאַתְרֵיהוֹן.

רִבִּי יִצְחָק פָּתַח (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, יז): עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים וְגוֹ׳, עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם, הַאי קְרָא עַל גָּלוּתָא דְּיִשְׂרָאֵל אִתְמַר, דְּאִנּוּן יִשְׁתַּעְבְּדוּן בְּגָלוּתָא, עַד דְּיִסְתַּיֵּים הַהוּא יוֹמָא דְּשֶׁלְטָנוּתָא דְּאוּמִין. דְּתָנָן, אָמַר רִבִּי יִצְחָק, אֶלֶף שְׁנִין הוּא שֶׁלְטָנוּתָא דְּכָל אוּמִין כַּחֲדָא, עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל. וְלֵית לָךְ אוּמָּה דְּלָא יִשְׁתַּעְבֵּד בְּהוֹן. וְיוֹמָא חֲדָא, הוּא לָקֳבְלֵיהּ דִּכְתִיב (זְכַרְיָה יד, ז): וְהָיָה יוֹם אֶחָד הוּא יִוָּדַע לַיְיָ וְגוֹ׳.

דָּבָר אַחֵר, עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם, קֹדֶם דְּיָפוּחַ הַהוּא יוֹמָא דְּאוּמִין. וְנָסוּ הַצְּלָלִים, אִינּוּן שׁוֹלְטָנִין דְּשַׁלְטוּ עֲלַיְיהוּ. אֵלֵךְ לִי אֶל הַר הַמּוֹר, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלֵךְ לִי, לְנַעֲרָא הָאוּמוֹת מִירוּשָׁלַם דְּהוּא הַר הַמּוֹר, כְּמָה דִּכְתִיב, בְּהַר הַמּוֹרִיָּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם. וְאֶל גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה, דָּא בֵּי מַקְדְּשָׁא דִּי בְצִיּוֹן, דִּכְתִיב בֵּיהּ (תְּהִלִּים מח, ג): יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן וְגוֹ׳, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (אִיּוֹב לח, יג): לֶאֱחֹז בִּכְנָפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה. כְּהַאי דְּאָחִיד בְּטַלִּית, לְנַעֲרָא טְנוּפָא מִנָּהּ.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, עָתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאִתְגַּלְיָיא בִּירוּשָׁלַם דִּלְתַתָּא, וּלְדַכְּאָה יָתָהּ מִטְּנוּפֵי עַמְמַיָּא, עַד

דְּלָא אִשְׁתְּלִים הַהוּא יוֹמָא דְּאוּמִּין. דְּאָמַר רִבִּי חִיָּיא, לֵית שׁוּלְטָנוּ לְאוּמִּין עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, אֶלָּא יוֹמָא חָדָא לְחוֹד, דְּהוּא יוֹמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְהוּא אֶלֶף שָׁנִים. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (אֵיכָה א, יג): נְתָנַנִי שֹׁמֵמָה כָּל הַיּוֹם דָּוֶה. יוֹמָא חַד לְחוֹד, וְלָא יַתִּיר.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, אִי יַתִּיר יִשְׁתַּעְבְּדוּן, לֹא עַל פּוּם גְּזֵרַת מַלְכָּא הוּא, אֶלָּא עַל דְּלָא בַּעְיָין לְמֵיהַדָּר לָקֳבְלֵיהּ, וּכְתִיב (דְּבָרִים ל, א): וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגוֹ', וּכְתִיב (שָׁם, ד): אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ וְגוֹ'.

וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת א, ט). אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן תָּא חֲזֵי, דְּהָא עַל כָּל פָּנִים מַלְאָכָא שִׁלְטוֹנָא דִּמְמָנָא עַל מִצְרָאֵי הֲוָה, וְהָכִי הוּא, דְּרוּבָא דְּפַרְשְׁתָּא לָא אִתְמַר, אֶלָּא מֶלֶךְ מִצְרַיִם סְתָם, וְהַיְינוּ מִמָּנָא רַבְרְבָא עַל מִצְרָאֵי. פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, פַּרְעֹה מַמָּשׁ.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, לְפִיכָךְ כְּתִיב וַיֹּאמֶר, כְּלוֹמַר אַכְנִיס בִּלְבְּהוֹן מִלְּתָא דָּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוּאֵל ב׳, טז, י): כִּי יְיָ אָמַר לוֹ קַלֵּל אֶת דָּוִד. מַחֲשֶׁבֶת הַלֵּב בִּלְבַד. וְכֵן (אֶסְתֵּר ו, ו): וַיֹּאמֶר הָמָן בִּלְבּוֹ, וְכֵן (בְּרֵאשִׁית יז, יז): וַיֹּאמֶר בִּלְבּוֹ הַלְּבֶן מֵאָה שָׁנָה. אוֹף הָכָא נָמֵי, אַכְנִיס מַחֲשַׁבְתָּא בִּלְבְּהוֹן, דְּאָמְרוּ רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ. מַאי מִמֶּנּוּ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר מִמָּנָא דִּילְהוֹן, אִנּוּן אָמְרוּ בִּלְבַּיְיהוּ, דְּחֵילָא וְתוּקְפָּא דִּילְהוֹן, רַבְרְבָא וְתַקִּיפָא מִמֶּנּוּ, מִשּׁוּלְטָנָא דִּילְהוֹן.

רִבִּי יִצְחָק אָמַר, כָּל אוּמִּין דְּעָלְמָא, מַשְׁכִּין תּוּקְפָּא מִשָּׁרֵיהוֹן, וְיִשְׂרָאֵל נַגְדִּין חֵילֵיהוֹן מִקּוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִינּוּן אִתְקְרוּן עַמָּא דַּיְיָ, וְלָא עַמָּא דְּשׁוּלְטָנַיָּא. רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, הָכָא אִתְקְרוּן עַמּוֹ, דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ, וְהָתָם כְּתִיב (שְׁמוֹת ג, ז): רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי, עַמִּי מַמָּשׁ, יִשְׂרָאֵל אִקְרוּן עַם יְיָ, וּשְׁאַר אוּמִּין אִקְרוּן, עַמּוֹ דְּשׁוּלְטָנָא דִּילְהוֹן דִּכְתִיב (מִיכָה ד, ה): כִּי כָּל הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

אָמַר רִבִּי אַבָּא, הַאי פְּסוּקָא, הֲוָה לֵיהּ לְמֵימַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ, מַהוּ עַם בְּנֵי. אֶלָּא עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַמָּשׁ, מֵהַהוּא יִשְׂרָאֵל דִּלְעֵילָּא, דַּחֲשִׁיבוּ דְּעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲווֹ, וְלֹא עַם יְיָ, וּכְתִיב (שְׁמוֹת א, יב): וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלָא כְּתִיב מִפְּנֵי

[שְׁמוֹת יז:]

(מג-מד; יוֹם חֲמִישִׁי)

עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַמָּשׁ.

רִבִּי יוֹחָנָן הֲוָה קָאִים קֳמֵיהּ דְּרִבִּי יִצְחָק, אָמַר, מֶה חָמָא בָּלָק לְמֵימַר (בַּמִּדְבָּר כב, ה): הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם, וְלֹא אָמַר הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי יִצְחָק, בָּלָק מְכַשֵּׁף גָּדוֹל הֲוָה, וְכֵן דֶּרֶךְ הַמְכַשְּׁפִים לָקַחַת הַדָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ חֶשְׁדָּא, וְכֵן אֵין מַזְכִּירִין לְעוֹלָם שֵׁם אָבִיו שֶׁל אָדָם, אֶלָּא שֵׁם אִמּוֹ, דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ חֶשְׁדָּא.

דְּכֵן דֶּרֶךְ הַשֵּׁדִים, דִּמְעַיְּינִים בְּהַהוּא מִלָּה דְּקַאמְרִי לְהוּ, אִי אִיהוּ כְּדִיבָא, מוֹדִיעִין לֵיהּ מִלִּין כְּדִיבִין, וְאִי הוּא קְשׁוֹט, כָּל מַה דְּאַמְרִין לְזִמְנָא זְעֵירָא קוּשְׁטָא הוּא, כָּל שֶׁכֵּן לְמֶעְבַּד עֲבִידְתָּא. רִבִּי אָחָא אָמַר, בָּלָק אוֹרְחָא דְּקָלָנָא נָקַט, הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם, כְּלוֹמַר, דְּלֵית אֲנָן יַדְעִין מִמָּאן אִנּוּן.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן, מִפְּנֵי מַה עַמָּא דְּרַבְרְבִין נְטִירִין, וְעַמָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא נְטִירִין. אָמַר רִבִּי יִצְחָק, לָא דָּמֵי מִסְכְּנָא לַעֲתִירָא. מִסְכְּנָא בָּעֵי לְנַטְרָא דִּילֵיהּ, עֲתִירָא לָא נָטִיר דִּילֵיהּ, וְכָל שֶׁכֵּן דְּיִשְׂרָאֵל, אִנּוּן מִמַּלְכָּא דְּרָחִים קְשׁוֹט וְדִינָא. וְדִינָא קַדְמָאָה עָבִיד בִּגּוּבְרִין דְּבֵיתֵיהּ, דְּבָעֵי דְּאִנּוּן לֶהֱוֹון נְטִירִין מֵחַטָּאָה יַתִּיר מִכֻּלְּהוּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (עָמוֹס ג, ב): רַק אֶתְכֶם יָדַעְתִּי מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה וְגוֹ׳.

רִבִּי יוֹסֵי נָפַק לְאוֹרְחָא, וַהֲוָה רִבִּי אַחָא בַּר יַעֲקֹב אָזִיל עִמֵּיהּ, עַד דַּהֲווֹ אַזְלֵי שָׁתִיק רִבִּי יוֹסֵי, וְהִרְהֵר בְּמִלֵּי דְּעָלְמָא. וְרִבִּי אַחָא הִרְהֵר בְּמִלֵּי דְּאוֹרַיְיתָא. חָמָא רִבִּי יוֹסֵי חַד חִוְיָא, דַּהֲוָה רָהִיט אֲבַתְרֵיהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי לְרִבִּי אַחָא, חָזֵית הַאי חִוְיָא דְּרָהִיט אֲבַתְרָאי. אָמַר לֵיהּ רִבִּי אַחָא, אֲנָא לָא חֲמֵינָא לֵיהּ. רָהַט רִבִּי יוֹסֵי וְחִוְיָא אֲבַתְרוֹי. נָפַל רִבִּי יוֹסֵי, וְדָמָא שָׁתַת וְנָחַת מֵחוֹטָמוֹי, שָׁמַע דַּהֲווֹ אַמְרִין, רַק אֶתְכֶם יָדַעְתִּי מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה וְגוֹ׳, אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, וּמָה עַל שַׁעֲתָא חֲדָא כָּךְ, מַאן דְּמִתְיָיאֵשׁ מִנָּהּ עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

פָּתַח וְאָמַר (דְּבָרִים ב, ז): כִּי ה׳ אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לֶכְתְּךָ וְגוֹ׳ הַמּוֹלִיכְךָ וְגוֹ׳, נָחָשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְגוֹ׳, נָחָשׁ שָׂרָף לָמָּה הָכָא.

אֶלָּא, לָקַחַת עוֹנְשָׁן מִיִּשְׂרָאֵל, כָּל זְמַן שֶׁמִּתְפָּרְשִׁין מִן עֵץ הַחַיִּים. דִּכְתִיב (דְּבָרִים ל, כ): כִּי הוּא חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ.

תָּא חֲזֵי, אָמַר רִבִּי חִיָּיא, כְּתִיב (מִשְׁלֵי יג, כד): חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ וְגוֹ'. וּכְתִיב (מַלְאָכִי א, ב): אָהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר ה'. וּכְתִיב (שָׁם, ג): וְאֶת עֵשָׂו שָׂנֵאתִי. מַהוּ שָׂנֵאתִי, דִּכְתִיב חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ. כְּלוֹמַר שָׂנֵאתִי אוֹתוֹ, וְעַל כֵּן חָשַׂכְתִּי שֵׁבֶט מֵהֶם, כָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, דְּלָא בָּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּיִתְפָּרְשׁוּן מֵעֵץ הַחַיִּים אֲפִילּוּ רִגְעָא חֲדָא.

וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ. יָהֵב לְהוֹן עֵיטָא, לְמֶעְבַּד עִמְּהוֹן בִּישָׁא. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּם, יַדְעִין הֲווֹ מִצְרָאֵי בְּאִצְטַגְנִינוּת דִּלְהוֹן, שֶׁסּוֹפָן לְמִלְקֵי בְּגִין יִשְׂרָאֵל, וּלְכָךְ אַקְדִּים שׁוּלְטָנָא דִּלְהוֹן, לְמֶעְבַּד עִמְּהוֹן בִּישׁ.

רִבִּי יִצְחָק פָּגַע בְּהַהוּא טוּרָא, וְחָמָא חַד בַּר נָשׁ דַּהֲוָה נָאִים תְּחוֹת חַד אִילָן. יָתִיב תַּמָּן, אַדְהֲוָה יָתִיב, חָמָא אַרְעָא דְּמִתְחַלְחֲלָא, וְאִתְּבַר הַהוּא אִילָנָא, וְנָפַל, וְחָמָא בְּקִיעִין גּוּמִּין בְּאַרְעָא, וְאַרְעָא סַלְקָא וְנַחְתָּא.

אִתְּעַר הַהוּא גַּבְרָא, צָוַח לָקֳבְלֵיהּ דְּרִבִּי יִצְחָק, וְאָמַר לֵיהּ יוּדָאי יוּדָאי, בְּכִי וְנָהִים, דְּהַאִידָּנָא מִקִּימִין בִּרְקִיעָא חַד רַבְרְבָא מִמָּנָא שֶׁלְטָנָא עִלָּאָה, וְהוּא זַמִּין לְמֶעְבַּד עִמְּכוֹן בִּישׁ סַגִּי, וְהַאי רִגְשָׁא דְּאַרְעָא בְּגִינֵיכוֹן הֲוָה. דְּכָל זִמְנָא דְּרָגְשָׁא אַרְעָא, כַּד קָם מִמָּנָא, דְּיַעֲבִיד עִמְּכוֹן בִּישָׁא.

תָּוָה רִבִּי יִצְחָק וְאָמַר, וַדַּאי כְּתִיב (מִשְׁלֵי ל, כא): תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ, וּכְתִיב תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ. מִמָּנָא דַּהֲוָה תְּחוֹת שֶׁלְטָנָא אַחֲרָא, וּמָלִיךְ, וְיָהֲבִין לֵיהּ שֶׁלְטָנָא, וְכָל שֶׁכֵּן כַּד שָׁלִיט בְּיִשְׂרָאֵל.

אָמַר רִבִּי חָמָא בַּר גּוּרְיָא, כַּד אֲנָח לְיִשְׂרָאֵל תְּחוֹת שֶׁלְטָנוּתָא דְּאוּמִּין, יָתִיב וְגָעֵי וּבָכֵי, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (יִרְמְיָה יג, יז): בְּמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה נַפְשִׁי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, בְּמִסְתָּרִים דַּוְקָא.

רִבִּי יְהוּדָה עָאל לְגַבֵּיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר, אַשְׁכְּחֵיהּ דַּהֲוָה יָתִיב, וְיָדֵיהּ בְּפוּמֵיהּ, וַהֲוָה עָצִיב. אָמַר לֵיהּ, בְּמָאי

[שְׁמוֹת יח.]

(מה–מו; יוֹם שִׁשִּׁי)

קָא עָסִיק מֹר. אָמַר לֵיהּ דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי טז, טו): בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים. אִי טַרְנָא עָצִיב, וְכָל שֶׁכֵּן דְּגָעֵי וּבָכֵי, שַׁמָּשׁוֹי מַאי עַבְדֵי, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה לג, ז): הֵן אֶרְאֶלָּם צָעֲקוּ חֻצָה. מַאי חוּצָה. מָרֵיהוֹן בְּגוֹ, וְאִינוּן לְבַר. מָרֵיהוֹן בְּבָתֵּי גָּוָאֵי, וְאִינוּן בְּבָתֵּי בָּרָאֵי. בָּתֵּי גָּוָאֵי מַאי אִנּוּן. אָמַר רִבִּי יִצְחָק, אִנּוּן מַעֲשָׂרָה כִּתְרֵי מַלְכָּא.

מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָיוּן, וְכִי יֵשׁ מַלְאָכִים שֶׁאֵינָם שֶׁל שָׁלוֹם. אָמַר לֵיהּ אִין. תָּא חֲזֵי, אִית מָארֵי דְּדִינָא דְּקַשְׁיָא, וְאִית מָארֵי דְּדִינָא דְּלָא קַשְׁיָא, וְאִית מָארֵי דִּינָא וְרַחֲמָנוּתָא. וְאִית מָארֵי דְּרַחֲמָנוּתָא דְּלֵית בְּהוּ דִּינָא כְּלָל. וְאִלֵּין אִתְקְרוּן מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם. וְעַל אִינוּן דִּלְתַתָּא, כְּתִיב (יְשַׁעְיָה ג, ג): אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשַׂק אָשִׂים כְּסוּתָם. וּכְתִיב (שָׁם לד, ד): וְנָמַקּוּ כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם.

אִי הָכִי, כָּל אִנּוּן שׁוּלְטָנִין דִּמְמָנָן עַל שְׁאַר עַמִּין, כַּד חָמָאן לְמָרֵיהוֹן עָצִיב, לְמָאי עַבְדִין פָּרוֹכָא לִבְנוֹהִי. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, לָא עַבְדִי אֶלָּא מַאי דְּאִתְפְּקָדוּ, וּרְעוּתָא דְּמָרֵיהוֹן עַבְדִין.

רִבִּי דּוֹסְתַּאי אָמַר בְּעִדָּנָא דְּאִתְמַסְּרָן בְּנוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְשׁוּלְטָנֵי עַמְמִין, מִתְכַּנְּפִין תְּרֵיסַר בָּתֵּי דִינִין, וּמִשְׁתַּקְּעָן גּוֹ תְּהוֹמָא רַבָּה, גָּעֵי טַרְנָא, גָּעִין, וּרְהִיטָן וְנַחְתִּין תְּרִין דִּמְעִין לִשְׁקִיעָא דְּיַמָּא רַבָּה, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים לו, ז): מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה. וּמִתְגַּלְגְּלָן עִלָּאִין לְתַתָּא, אִתְבַּקָּעָן תַּתָּאִין, וְנַחְתִּין מָאתַן וְאַרְבְּעִין דַּרְגִּין הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (עָמוֹס ג, ח): אַרְיֵה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא.

תָּנָא, בְּשַׁעֲתָא דְּמָסַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְשָׁרָא דְּמִצְרָאֵי, גָּזַר עֲלַיְיהוּ שֶׁבַע גְּזֵרוֹת, שֶׁיִּשְׁתַּעְבְּדוּ בְּהוֹן מִצְרָאֵי. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת א, יד): וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וְגוֹ׳. וְלָקְבִלֵיהוֹן שִׁבְעָה לְטָב, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ, וַיִּשְׁרְצוּ, וַיִּרְבּוּ, וַיַּעַצְמוּ, בִּמְאֹד, מְאֹד, וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם.

הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ (שְׁמוֹת א, י). רִבִּי יוֹסֵי אָמַר, אֵין הָבָה אֶלָּא לָשׁוֹן הַזְמָנָה, לְמֶעְבַּד דִּינָא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית יא, ז): הָבָה נֵרְדָה. הָבָה תָּמִים (שְׁמוּאֵל א׳, יד, מא). אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן, הָבָה כֻּלָּם, לְשׁוֹן הַסְכָּמָה וְהַזְמָנָה. כְּמוֹ (בְּרֵאשִׁית יא, ד): הָבָה נִבְנֶה לָנוּ עִיר. הָבוּ לָכֶם

עֵצָה (שְׁמוּאֵל ב׳ טז, כ). הָבוּ לַה׳ בְּנֵי אֵלִים (תְּהִלִּים כט, א).

רִבִּי יִצְחָק אָמַר, הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ נֶהֱוֵי בְּהַסְכָּמַת דִּינָא לְגַבֵּיהּ. פֶּן יִרְבֶּה, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אוֹמֶרֶת כֵּן יִרְבֶּה, וְכֵן יִפְרֹץ. וּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת הֲווֹ לְהוּ לְשִׂכִּים וְלִצְנִינִים, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דַּהֲווֹ מִתְעַקְּצֵי מִמַּלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, כְּהָנֵי קוֹצֵי דְּמִתְעַקְּצֵי בְּהוּ אִינְשֵׁי.

אָמַר רִבִּי יוּדָאי אָמַר רִבִּי יִצְחָק, מָה הֲוָה מַחֲשַׁבְתְּהוֹן דְּמִצְרָאֵי, דְּמִמְנַע מִישְׂרָאֵל פְּרִיָה וּרְבִיָה, וְשָׁלְטָנָא דְּמָמָנָא עֲלֵיהוֹן דְּאָעִיל בְּלִבְּהוֹן כָּךְ. אֶלָּא, אָמַר לְהוֹן, הֲווֹ יַדְעִין, דְּזַמִּין בְּרָא חֲדָא לְמֵיפַק מִישְׂרָאֵל, דְּיִתְעֲבִיד דִּינָא בֶּאֱלֹהֵיהוֹן עַל יְדֵיהּ.

דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן, בְּשָׁעָה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה (שְׁמוֹת יב, יב): וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים, הָלַךְ דּוּמָה שָׂרוֹ שֶׁל מִצְרַיִם, ד׳ מֵאוֹת פַּרְסָה. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, גְּזֵרָה נִגְזְרָה לְפָנַי, דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה כד, כא): יִפְקֹד יְיָ עַל צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וגו׳. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נִטְלָה הַשָּׂרָה מִמֶּנּוּ, וְנִתְמַנָּה דּוּמָה שַׂר שֶׁל גֵּיהִנֹּם, לִידוֹן שָׁם נַפְשׁוֹת הָרְשָׁעִים. וְרִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַל הַמֵּתִים נִתְמַנָּה.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָא, כְּתִיב (בְּמִדְבַּר לג, ד): וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְיָ שְׁפָטִים. וְכִי בֶּאֱלוֹהַּ שֶׁל כֶּסֶף, וְשֶׁל זָהָב, וְשֶׁל עֵץ, וְשֶׁל אֶבֶן, יֵשׁ שְׁפָטִים. אֶלָּא אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב הָיוּ נִתָּכִים מֵאֲלֵיהֶם, וְשֶׁל עֵץ מִתְרַקְּבִין.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, אֱלוֹהַּ שֶׁל מִצְרַיִם שֶׁה הָיָה, וְצִוָּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת בּוֹ שְׁפָטִים, לִשְׂרֹף אוֹתוֹ בָּאֵשׁ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (דְּבָרִים ז, כה): פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ. כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה רֵיחוֹ נוֹדֵף. וְעוֹד (שְׁמוֹת יב, ט): רֹאשׁוֹ עַל כְּרָעָיו וְעַל קִרְבּוֹ. וְעוֹד, שֶׁעַצְמוֹתָיו מוּשְׁלָכִים בַּשּׁוּק. וְזֹאת הָיְתָה לְמִצְרַיִם קָשֶׁה מִכֻּלָּן, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, שְׁפָטִים.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, בֵּאלֹהֵיהֶם מַמָּשׁ וְזֶהוּ שַׂר שֶׁלָּהֶם, לְקַיֵּים, יִפְקֹד ה׳ עַל צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה. וְכָל זֶה הָיוּ יוֹדְעִים הַחַכְמִים שֶׁבָּהֶם, וְכָל שֶׁכֵּן שַׂר שֶׁלָּהֶם. עַל כֵּן כְּתִיב, הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ.

רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר, הַרְבֵּה עֲבוֹדָה זָרָה הָיוּ בְּמִצְרַיִם, וְנִילוּס אֱלוֹהַּ

[שְׁמוֹת יח:]

(מז-מח; שַׁבַּת-קֹדֶשׁ)

שֶׁלָּהֶם הָיָה, וּבְכֹלַל אֱלֹהֵיהֶם הָיָה הוּא, וּבְכוּלָּם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים. אָמַר רִבִּי אַבָּא, הָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן דַּיְקָא, וּפְשִׁיטָא, מִשּׁוּם דֵּאֱלֹהֵיהֶם נִלְקִים בַּתְּחִלָּה, וְאַחַר כָּךְ הָאוּמָה, וְכֵן נִילוֹס נִלְקָה בַּתְּחִלָּה, וְהָעֵצִים וְהָאֲבָנִים, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת ז): וַיְהִי הַדָּם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם, וּבָעֵצִים וּבָאֲבָנִים, שֶׁהָיוּ לָהֶם אֱלֹהוּת מַמָּשׁ. וְאָמַר רִבִּי יִצְחָק, עַל צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם כְּתִיב, וְנִילוֹס לֹא הָיָה בַּמָּרוֹם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן, רֹב מֵימָיו כְּדוּגְמָתָן בַּמָּרוֹם. אָמַר רִבִּי יִצְחָק, שַׁר שֶׁלָּהֶם נִלְקָה בַּתְּחִלָּה, וְאַחַר כָּךְ שְׁאַר אֱלֹהֵיהֶם.

רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּרִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, לָקוּת אוּמָה שֶׁל מִצְרַיִם מַמָּשׁ, לָא הָיָה אֶלָּא בַּיָּם, דִּכְתִיב (שְׁמוֹת יד, כח): לֹא נִשְׁאַר בָּהֶם עַד אֶחָד. וְקַדֶּם זֶה, נַעֲשָׂה שְׁפָטִים בֵּאלֹהֵיהֶם. וְעַל דָּא כְּתִיב, הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרֶאנָה. וְנִתְנַבְּאוּ עַל הָעָתִיד, כְּפִי מַה שֶׁאֵרַע לָהֶם. וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שׂוֹנְאֵינוּ, נִבְּאוּ עַל מַחֲנוֹת עֶלְיוֹנִים, שֶׁיִּהְיוּ שְׁרוּיִים בְּתוֹכָם. וְנִלְחַם בָּנוּ, נִבְּאוּ עַל מַה דִּכְתִיב (שְׁמוֹת יד, יד): ה' יִלָּחֵם לָכֶם וְגוֹ'. וְעָלָה מִן הָאָרֶץ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שָׁם, ח): וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיָד רָמָה.

וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת בַּת לֵוִי (שְׁמוֹת ב, א). רִבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח (שִׁיר הַשִּׁירִים א, א): שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה. תָּנָא, כְּשֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, עָלָה בְּחֵפֶץ לְפָנָיו, וּבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם בִּימִינוֹ וְהָאָרֶץ בִּשְׂמֹאלוֹ, וְעָלָה בְּחֵפֶץ לְפָנָיו, לִנְהֹג הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה. וּבָרָא הַמַּלְאָכִים הַמְמוּנִים בְּחַסְדּוֹ, בַּיּוֹם. וּבָרָא הַמַּלְאָכִים הַמְמוּנִים לוֹמַר שִׁירָה בַּלַּיְלָה. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים מב, ט): יוֹמָם יְצַוֶּה יְיָ' חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי. אֵלּוּ מִיָּמִין, וְאֵלּוּ מִשְּׂמֹאל, אֵלּוּ מַקְשִׁיבִים שִׁירַת הַיּוֹם, שִׁירָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁ. רִבִּי יִצְחָק אָמַר, אוֹתָם שֶׁאוֹמְרִים שִׁירָה בַּלַּיְלָה, מַקְשִׁיבִים שִׁירָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח, יג): חַבֵּרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, כַּת אַחַת, כְּלוּלָה מִשָּׁלֹשׁ כִּתּוֹת, אוֹמֶרֶת שִׁירָה בַּלַּיְלָה. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי לא, טו): וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, עֲשָׂרָה דְּבָרִים נִבְרְאוּ בְּיוֹם רִאשׁוֹן, מֵהֶם מִדַּת לַיְלָה, וּמֵהֶם מִדַּת יוֹם, וְעַל מִדַּת לַיְלָה כְּתִיב, וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (אִיּוֹב טז, ט): אַפּוֹ טָרַף. וּכְתִיב (מִיכָה ה, ז): וְטָרָף וְאֵין מַצִּיל. וְחֹק לְנַעֲרוֹתֶיהָ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת טו, כה): חֹק וּמִשְׁפָּט. חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו (תְּהִלִּים קמז, יט). כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט וְגוֹ' (תְּהִלִּים פא, ה). מִכָּאן שֶׁמִּדַּת הַדִּין שׁוֹלֶטֶת בַּלַּיְלָה.

וְתָנָא, אֵלּוּ הָאוֹמְרִים שִׁירָה בַּלַּיְלָה, אֵלּוּ הֵם שָׂרִים עַל כָּל בַּעֲלֵי שִׁיר. וּכְשֶׁפּוֹתְחִין הַחַיִּים שִׁירָה, מוֹסִיפִים הָעֶלְיוֹנִים כֹּחַ, לָדַעַת וּלְהַכִּיר וּלְהַשִּׂיג מַה שֶּׁלֹּא הִשִּׂיגוּ. שָׁמַיִם וָאָרֶץ, מוֹסִיפִין כֹּחַ בְּהַאי שִׁירָה.

אָמַר רִבִּי נְחֶמְיָה, אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לָדַעַת בְּאוֹתוֹ שִׁיר, דְּתַנְיָא הַזּוֹכֶה בְּאוֹתוֹ שִׁיר, יֵדַע בְּעִנְיְנֵי הַתּוֹרָה וְהַחָכְמָה, וְיַאֲזִין וְיַחֲקֹר וְיוֹסִיף כֹּחַ וּגְבוּרָה בַּמֶּה שֶׁהָיָה, וּבַמֶּה שֶׁעֲתִיד לִהְיוֹת, וּבָזֶה זָכָה שְׁלֵמָה לָדַעַת.

דְּתָנֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן, דָּוִד עָלָיו הַשָּׁלוֹם, יָדַע בָּזֶה, וְתִקֵּן שִׁירִים וְתוּשְׁבָּחוֹת הַרְבֵּה, וְרָמַז בָּהֶם הָעֲתִידוֹת לָבוֹא, וְהוֹסִיף כֹּחַ וּגְבוּרָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ. יָדַע בְּעִנְיְנֵי הַתּוֹרָה וְהַחָכְמָה, וְאִזֵּן וְחִקֵּר וְהוֹסִיף כֹּחַ וּגְבוּרָה בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ.

וּשְׁלֹמֹה זָכָה יוֹתֵר בְּאוֹתוֹ הַשִּׁיר, וְיָדַע הַחָכְמָה, וְאִזֵּן וְחִקֵּר וְתִקֵּן מְשָׁלִים הַרְבֵּה, וְעָשָׂה סֵפֶר מֵאוֹתוֹ הַשִּׁיר מַמָּשׁ, וְהַיְנוּ דִּכְתִיב (קֹהֶלֶת ב, ח): עָשִׂיתִי לִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת. כְּלוֹמַר, קָנִיתִי לִי לָדַעַת שִׁיר, מֵאוֹתָן הַשִּׁירִים הָעֶלְיוֹנִים, וַאֲשֶׁר תַּחְתָּם. וְהַיְינוּ דִּכְתִיב, שִׁיר הַשִּׁירִים, כְּלוֹמַר, שִׁיר, שֶׁל אוֹתָם שָׁרִים שֶׁל מַעְלָה. שִׁיר, שֶׁכּוֹלֵל כָּל עִנְיְנֵי הַתּוֹרָה וְהַחָכְמָה, וְכֹחַ וּגְבוּרָה, בְּמַה שֶׁהָיָה, וְעָתִיד לִהְיוֹת, שִׁיר הַשִּׁירִים שֶׁל מַעְלָה מְשׁוֹרְרִים.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, אֵלּוּ הַשָּׂרִים, עָמְדוּ, עַד שֶׁנּוֹלַד לֵוִי, אֲבָל מִשֶּׁנּוֹלַד לֵוִי וְאֵילָךְ אָמְרוּ שִׁיר. כֵּיוָן שֶׁנּוֹלַד מֹשֶׁה וְנִמְשַׁח אַהֲרֹן, וְנִתְקַדְּשׁוּ הַלְוִיִּם, נִשְׁלַם הַשִּׁיר, וְעָמְדוּ עַל מִשְׁמְרוֹתָם.

וְאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁנּוֹלַד לֵוִי, פָּתְחוּ לְמַעְלָה וְאָמְרוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ח, א): מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי

הודפס
לעילוי נשמת
עומר רחמים בן
סלימה ומנחם ז"ל
נלב"ע
כ"ה שבט תשפ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

הודפס

לעילוי נשמת:

נחמיה בן שלמה ז"ל

נפ' י"ב אדר

ורפאל רחמים בן מנחם ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה

זכות הדפסת בי"ת
ומשניות זהר
יכול להיות שלך או
לעילוי נשמת קרוב
משפחתך!
אלפי דפי גמרא
אלפי פרקי משנה
ותוספתא
נ"ך ודפי זהר לזכותך!

זכות שבועית: 180 ₪

זכות חודשית: 520 ₪

להקדשות: 058-3273775

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת ויקהל פקודי

יט	יום ראשון	עלות השחר (72 דק) ... 4:45 נץ החמה ..... 5:57 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:08 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:53 סו"ז תפילה ..... 9:52 חצות היום ..... 11:49 שקיעה ..... 5:40 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:53	**ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות נו **ירושלמי:** גיטין מז **תוספתא:** מעשר שני ג **נ"ך:** אסתר ח **משניות:** שקלים א **זהר:** שמות א עמ' לה-לו	8
כ	יום שני	עלות השחר (72 דק) ... 4:44 נץ החמה ..... 5:56 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:07 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:52 סו"ז תפילה ..... 9:51 חצות היום ..... 11:49 שקיעה ..... 5:40 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:53	**ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות נז **ירושלמי:** גיטין מח **תוספתא:** מעשר שני ד **נ"ך:** אסתר ט **משניות:** שקלים ב **זהר:** שמות א עמ' לז-לח	9
כא	יום שלישי	עלות השחר (72 דק) ... 4:43 נץ החמה ..... 5:55 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:07 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:52 סו"ז תפילה ..... 9:51 חצות היום ..... 11:48 שקיעה ..... 5:41 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:54	**ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות נח **ירושלמי:** גיטין מט **תוספתא:** מעשר שני ה **נ"ך:** אסתר י **משניות:** שקלים ג **זהר:** שמות א עמ' לט-מ	10
כב	יום רביעי	עלות השחר (72 דק) ... 4:42 נץ החמה ..... 5:54 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:06 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:51 סו"ז תפילה ..... 9:50 חצות היום ..... 11:48 שקיעה ..... 5:42 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:55	**ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות נט **ירושלמי:** גיטין נ **תוספתא:** חלה א **נ"ך:** דניאל א **משניות:** שקלים ד **זהר:** שמות א עמ' מא-מב	11
כג	יום חמישי	עלות השחר (72 דק) ... 4:40 נץ החמה ..... 5:52 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:05 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:50 סו"ז תפילה ..... 9:49 חצות היום ..... 11:48 שקיעה ..... 5:43 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:56	**ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות ס **ירושלמי:** גיטין נא **תוספתא:** חלה ב **נ"ך:** דניאל ב **משניות:** שקלים ה **זהר:** שמות א עמ' מג-מד	12
כד	יום שישי	עלות השחר (72 דק) ... 4:39 נץ החמה ..... 5:51 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:04 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:49 סו"ז תפילה ..... 9:49 חצות היום ..... 11:47 שקיעה ..... 5:43 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:56 **הדלקת נרות** (40 דק): **5:03** (20 דק): **5:23**	**ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות סא **ירושלמי:** גיטין נב **תוספתא:** ערלה א **נ"ך:** דניאל ג **משניות:** שקלים ו **זהר:** שמות א עמ' מה-מו	13
כה	שב"ק	שבת קודש פרשת ויקהל פקודי - החודש, מברכין חודש ניסן עלות השחר (72 דק) ... 4:38 נץ החמה ..... 5:50 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:03 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:49 סו"ז תפילה ..... 9:48 חצות היום ..... 11:47 שקיעה ..... 5:44 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:57 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 6:57**	**ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות סב **ירושלמי:** גיטין נג **תוספתא:** ביכורים א **נ"ך:** דניאל ד **משניות:** שקלים ז **זהר:** שמות א עמ' מז-מח	14

המולד יהיה ביום רביעי בשעה 4, 34 דקות ו-13 חלקים

אֱמוּנָה נֶחְלֶקֶת לְג׳ עִנְיָנִים : אֱמוּנָה בַּה׳, אֱמוּנַת חֲכָמִים, אֱמוּנָה בְּעַצְמוֹ ; אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זוֹכִין עַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל יְדֵי אֱמוּנוֹת קְדוֹשׁוֹת אֵלּוּ זוֹכֶה אָדָם לֶאֱמוּנָה בְּעַצְמוֹ, לְהַאֲמִין בְּעַצְמוֹ ! יֵשׁ בְּךָ כֹּחוֹת עֲצוּמִים - תְּשַׁתַּמֵּשׁ אִתָּם ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)